

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șlr pețit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Felurile de arândare

întrebuințate pe moșiile Academiei Române.

Intr'un loc al frumosului roman „Cu Paloșul”, dl Radu Rosetti, cel mai adânc cunoscător al istoriei țaranilor români de pretutindeni, ne arată prin gura unui preot bătrân, venit și el la sfatul cnejilor și țaranilor, cine este stăpânul adevărat al pământului și care e începutul formării clasei de boieri, cneji, nemeși, baroni, conți sau oricum le-au zice marilor proprietari de moși de pe pământul locuit de națiunea română. Iată ce zicea preotul:

„Pământul nu este al cnejilor, pământul este al neamului, care-l locuiește. Neamul întreg l-a luat în stăpânire, neamul întreg l-a apărat cu sângele lui; poporul a descălecat sate și orașe, poporul a făcut curățiri (lăzuri), nimeni n'a împărțit cnejilor pământul stăpânit de neam. Dar fiindcă neamul avea trebuință de judecători în vreme de pace și de povățuitori în vreme de războiu, s'au ales cei mai buni de neam, cei mai vrednici și li s'a încredințat lor și scoboritorilor lor puterea de-a judeca și de-a povățui pe ceilalți. Iar în schimb, spre a răsplăti osteneala lor, li s'au dat dreptul de-a lua a zecca (dijma) din tot rodul pământului, acel de-a ținea moară și erajmă, acel de-a globi pe vinovați și s'au îndatorit toți Români să lucreze cneazului câte trei zile de clacă pe an.”

Adevărat, că dl Rosetti vorbește aici despre așezămintele Românilor din Moldova. Dar aceia una erau cu Români din Maramurăș, și toate documentele cele vechi, scăpate de nimicirea vremii și mai ales a dușmanilor noștri ne vorbesc despre aceleași întocmiri la întreg neamul nostru românesc, în Moldova, ca și în Ardeal, în Muntenia (România din partea de mează și a Ardealului), ca și în Bănat și Bihor. Chiar și numele de cneaz a fost răspândit pretutindeni la Români, dovadă până'n ziua de astăzi numele chinez, pe care-l dau frații din Bănat judei satului (primarului).

Au venit mai târziu printre Români și domni străini și aceștia deșteptând lăcomia cnejilor români s'au împreunat cu ei pentru a apăsa poporul și a-l iobăgi, robii tot mai mult. La noi partea cea mai mare a cnejilor s'a înstrăinat de neam, așa că slăbind acesta nu e mirare, că a fost încălecat tot mai rău. Toate documentele, pe cari își întemeiau stăpânirea, dovedesc jaf și mișelie, căci ele au fost ticluite fără învoirea poporului nostru, falsificându-i-se drepturile în cancelariile mănăstirilor catolice și în cele săsești. Așa că toți străinii,

cari stăpânesc la noi pământ, stăpânesc pământul răpit neamului nostru.

Tot ca la noi s'a întâmplat cu moșia poporului în România. Cnejii, boerii de-ocolo, 'au încălecat în cursul veacurilor pământul țaranilor și drepturile lor de libertate. Încălcarea aceasta a devenit și mai mare, după ce peste cele două principate române s'au revărsat pulhoii veneticii veniți de peste Dunăre numai cu gândul de-a se îmbogăși prin stoarcerea nemiloasă a țaranului român.

Parte mare din acești zdrențoși răpitori au ajuns înșiși proprietari mari de pământ, jefuind și pe boierul și pe țaranul român, iar boierii români i-au primit între ei, ba chiar s'au înrudit cu ei. Pe o altă parte mare a moșiilor românești au pus mâna călugării greci, incubași în mănăstirile din România.

Jesuirea muncii țaranului a continuat în modul cel mai barbar până sub nemuritorul Domn al României, Alexandru Ioan Cuza. Acesta a alungat pe călugării greci și a împroprietărit pe partea cea mai mare a moșiilor statului pe țărani. De-atunci au trecut aproape cincizeci de ani, în care timp micile moșioare date țaranilor — și nu tuturor — s'au îmbucătățit tot mai mult, așa că ei tot n'au putut scăpa de munca pe moșia boierului și a arândașului.

Dacă contractul de muncă între arândaș și țaran ar fi fost cinstit, dacă țaranii n'ar fi fost înșelați în modul cel mai neomenos la măsurături, dacă n'ar fi fost otrăviți cu mâncările cele mai rele, dacă n'ar fi fost cămătăriți fără milă, ei ar fi fost mulțumiți.

Dar tocmai jaful arândașilor i-a făcut să nu mai poată suferi și în anul 1907 țărănimea din România a făcut o răscoală, care a cutremurat temeliiile statului. Răscoala a fost înăbușită în sânge. Dar ea a deșteptat încâtva pe conducătorii Țării Românești, cari s'au gândit să îndrepteze marea nedreptate, ce se face poporului românesc în țara lui.

Trebuie să știm, că din din șapte milioane de suflete, câte are România, șase milioane sunt țărani, prin urmare aceștia duc greul țării, căci ei dau darea cea mai mare în bani și în sânge. La orașe sunt mulți străini, printre proprietarii mari încă sunt destui străini, iar arândașii, cea mai hrăpăreață clasă de oameni, sunt în Moldova Jidani, în Muntenia mai ales Greci.

După revolta din 1907 s'au făcut câteva legi, cum a fost a Casei Rurale, legea izlazurilor (pășunilor); s'a hotărât, cum să fie contractele între țărani și marii proprietari. Asuprirea continuă însă și acum în multe

parți, pentru că țaranul încă tot numai cu greu găsește dreptate.

Cele mai bune măsuri le-au luat în privința arândării moșiilor la țărani Academia Română din București, cel mai înalt așezământ cultural al întreg neamului românesc.

Câțiva binevoitori ai culturii naționale au dăruit Academiei 12 moși cu condiția mai ales, ca din veniturile lor să se întretină școale. La început Academia încă își arândă moșiile după obiceiul pământului, lăsând pe arândaș să secătuească pământul, dar mai ales pe țărani în dragă voie. Afând despre aceasta, începând din anul 1906 a schimbat contractele, pe cari le încheiă cu arândașii, hotărând, cât pământ trebuie să dea țaranilor de pe moșie, ce arândă să poată lua dela ei, cât să le plătească pentru muncă, la câtă muncă să fie îndatorați țaranii, cari nu plăteau arânda în bani.

Nici sistemul (felul) acesta de arândare nu s'a dovedit bun, căci arândașii fără suflet nici nu voiau să știe de condițiunile, pe cari le iscăliseră cu mâna lor proprie. Ei știau, că chiar călcând legea, țaranul numai cu greu va afla dreptate, dacă peste tot o va afla. De aceea încă înainte de marea revoluțiune a țaranilor din 1907 Academia a hotărât, ca moșiile ei să fie împărțite în loturi și arândate deadreptul țaranilor. În trei ani s'au făcut studii trebuincioase pentru cele șase moși mai mari ale ei, iar acum șapte din moșiile ei sunt arândate deadreptul țaranilor, fericiți, că întreg rodul muncii lor le rămâne acum numai lor.

Dar Academia nu se mulțumește numai cu atâtă, că împarte țaranilor moșiile ei și-și încassează regulat arânda. Înțelepciunea celor din fruntea Academiei a hotărât, ca țaranii să se deprindă cu o cultură mai rațională (cuminte) a pământului, căci toți câți am fost prin România știm, cât de prost se cultivă pământul. De aceea ei sunt îndatorați prin contract la rotațiunea culturilor (adecă să nu pună ani de-arândul tot numai grâu în acelaș loc), să întrebuințeze semințe sănătoase și alese, să facă toate lucrările câmpului la timpul potrivit, să samene o anumită întindere de pământ cu plante de nutreț, cu cânepă, în, fasole; să cultive legumi în grădina de lângă casă; să aibă sămânță de cucuruz aleasă și împietită în cununi; să îngrijească de curățenia casei de locuit și să țină grajdurile în bună stare; să gunoască în fiecare an o anumită întindere de pământ din locul luat cu arândă.

Academia vrea să dea însă și o creștere religioasă-morală țaranilor învoiți pe

moșiile ei. De aceea ei sunt opriți a trăi în concubinată (conviețuire animalică între bărbat și femeie), sunt datori să-și trimită copiii regulat la școală, să cerceteze sfânta biserică în toate Duminicile și sărbătorile legiuite. Ceice calcă aceste obligațiuni, precum și cei vițioși (bețivi, hoți) sunt pedepsiți prin aceea, că nu li-se mai dă pământ în anul următor.

Pentruca să se și îndeplinească aceste condițiuni și pentruca țărani să aibă totdeauna între ei un sfătuitor bun, Academia a numit pentru fiecare moșie un administrator priceput, plătit tot de Academie, așa că țărani nu au nici o cheltueală. Administratorul grijește, ca lucrarea pământului să se facă în modul cel mai priceput și țărani să împlinescă cu sfințenie îndatoririle contractului, hotărâte toate numai spre binele lor.

Roadele date de felul acesta de arândare sunt din cele mai binecuvântate, cu toate că abia au trecut câțiva ani decând e întrebuințat. Țărani de pe moșiile Academiei sunt mulțumiți, gospodăria lor e frumoasă, viața lor s'a îndreptat. Urmează numai, ca pilda dată de Academia Română să fie primită de toate așezămintele cu moșii din Țară, de stat și de cialalți proprietari mari, cari își arândează moșiile. Numai în felul acesta se va putea ridică țărănimea, care mai ales în România (ca și la noi) e talpa țării. Până când însă în Țara-Românească țărănimea va fi lăsată să fie jăcmănită de toți veneticii jidani și greci, de toți paraziții români, statul român va fi tot slab și noi cei din afară de hotarale lui vom privi cu jale, cum se stingea partea cea mai mare a poporului nostru.

Bulgaria vecină a priceput mai bine, de unde trebuie începută clădirea statului. Ea a înființat mai întâiu școală primară în fiecare sat, nu universitate cu sute de profesori. Rezultatul l-am văzut în războiul actual, în care a biruit avântul național al poporului deșteptat în școala sătească, nu în adunările pline de flecăreala orășenilor.

Veste bună. După împăcarea făcută anul trecut între fruntașii noștri, mai rămăseseră unii scriitori la o parte, fără să lucreze la gazeta partidului național. Cetim acum în „Românul“, organul partidului național, o declarație a acestora, cari

spun, că își pun deacum înainte toate puterile în serviciul partidului național român, unul și nedespărțit, iar dnii Dr. Ioan Lupăș, Ion Agârbiceanu, Dr. Onisifor Ghibu, Gheorghe Popp și Vasile Osvadă intră în comitetul de redacțiune al „Românului“.

Intrarea unor puteri așa de alese în șirul luptătorilor oficiali ai partidului nostru ne umple de cea mai bună nădejde pentru biruința sigură a programului nostru național.

Mișcarea Românilor macedoneni. Deodată cu Albanezii amenințați să fie înghițiți de Sârbi, se mișcă și frații noștri români din Turcia. Un comitet albanoromân a publicat un apel, în care zice între altele:

„O viață autonomă, fie sub forma unui stat macedo-albanez, fie sub forma a două state, *Macedonia* și *Albania*, în care toate naționalitățile să aibă drepturi egale, cu păstrarea limbei naționale, puse sub controlul întregii Europe și mai ales al *României*, singura noastră protectoare naturală, — iată ce cerem Aromânilor și Albanezilor.“

Iar societatea de cultură macedo-română din București a ținut o ședință, în care dl Dr. Leonte, președintele ei, spune, că fiind Români din Turcia prea risipiți, așa că n'ar putea răvni să-și aibă teritorul lor propriu, să lucreze pentru a câștiga împreună cu Albanezii autonomia albanoromână.

Adunarea invită guvernul României să ia sub puternica sa ocrotire interesele neamului nostru din Macedonia, pentru care a cheltuit milioane.

S'a hotărât apoi să se convoace un congres al Aromânilor în București, totodată să se țină mai multe adunări împreună cu Albanezii.

Liga monarhică. În Austria lucrează de trei ani Liga monarhică, al cărei scop e să lucreze pentru ștergerea dualismului și reînființarea monarhiei unitare nedespărțite pe temeiul legii de stat dela 20 Octombrie 1860 și al patentei din Februarie 1861, cari n'au fost încă șterse.

După cum spune „Gross-Österreich“, Liga monarhică va lucra pentru reînființarea dietei (Reichsrat-ului) comune pentru toate popoarele Austro-Ungariei. Ea vrea să-și îndrepteze activitatea (lucrarea) și

spre țările de sub stăpânirea Ungariei, îndosebi spre Transilvania și Croația. Soartea grozavă, care i-a ajuns pe Turcii osmani, asupritori de popoară, arată și Turcilor maghiari, ce-i așteaptă, dacă vor cuteză să mai asuprească popoarele și să-și bată joc de monarhie.

Adunarea opoziției. Deputații opoziționali din dieta ungară n'au vrut să ia parte la ședințele delegațiunii. Ca să-și arate și ei părerile lor, au ținut în Budapesta o adunare, în care Aponi, Koșut și Batiani au criticat în modul cel mai aspru politica făcută până acum față de Serbia, Muntenegru și Bulgaria, state, pe cari ministri noștri de externe le-au desprețuit ținând totdeauna cu Turcia. Acum s'a dovedit, că Turcia e putredă, iar statele mici sunt pline de viață.

Ceeace au spus acești opoziționali, e adevărat. Dar și Aponi, și Koșut au fost ministri și ei au sprijinit totdeauna politica de asuprire a națiunilor celor mici. La noi ei sunt cei mai mari mâncători de Români, Sârbi și Slovaci. Li s'au dovedit acum, că un stat, care asuprește naționalitățile și nu le dă drepturi egale, trebuie să se sfărâme.

Dacă vor merge în țara noastră lucrurile tot ca până acum, grofii, Jidani și slugile lor trebuie să știe, că după Turcia vine rândul Ungariei.

Naționalitățile și armata. Delegațiunile își continuă ședințele lor. Toți delegații declară în vorbirile lor, că toate popoarele Austro-Ungariei sunt gata să asculte de glasul Împăratului, când le va chema să apere interesele patriei lor. Așa și este. E frumos însă, că delegații austriaci arată mereu marea nedreptate, ce o săvârșește guvernele din Pesta împotriva naționalităților nemaghiare din Ungaria. De data aceasta mai putem da glasul unui delegat ceh și a unui Român.

Delegatul ceh Hruban arată, că în unele regimente din Ungaria feciorii nemaghiari sunt batjocoriți. Pentruca să ne putem apuca uniți în simțiri, lipsește în Ungaria înțelegerea între naționalități. Pentrucă garanția cea mai sigură pentru unitatea monarhiei e înțelegerea între naționalități. În Austria ca și în Ungaria, fiecare naționalitate trebuie să se simtă ca la ea acasă, iar dezvoltarea ei culturală și

Cu paloșul.

47

Doveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare).

XXII.

Ce s'a întâmplat la Poiana în ziua Sfinților Împărați Costantin și Ileana.

O față din casă intrând în odaie, trezi pe Ileana din visuri dându-i de știre că Părintele Isaia sosise cu alți boieri de seamă și că kneazul întrebuse de dansa.

Scuturându-și amorțeala, kneghina se grăbi să se îmbrace. Puse o cămeșă de bo-rangic (mătasă crudă) cusută la piept și la mâneci cu flori de mătasă roșie și presărată peste tot cu pușori de aur; peste cămeșă o bondiță (un fel de piețar) albastră fără mâneci, cusută cu flori albe și roșii amestecate cu fir, o fotă (o crătință de jur îm-

prejur) grea, țesută din mătasă albastră, cu dungi largi, roșii și altele mai înguste de fir de aur. Mijlocul îi era strâns de o bată lată țesută asemenea din mătasă albastră cu dungi roșii amestecate cu altele de fir. Pe partea de dinapoi a capului puse o basma de mătasă roșie, cusută pe la margini cu fir, a cărei capete îi atârnav pe spete. În picioare purta ciuboșele de iuft (piele) roșii având mici călcăie ferecate cu argint.

Când ieși din odaia ei, Ileana se îndreptă spre cerdacul din fața porții celei mari a curții, unde kneazul, împreună cu oaspeții lui cei mai însemnați, făceau cerc împrejurul Părintelui Isaia.

Străbătând rândurile boerilor, kneghina merse drept la călugăr, pe care-l cunoștea de mult și, plecându-se îi sărută mâna. Părintele Isaia o binecuvântă, o sărută pe frunte și-i zise cât de fericit să simte că a putut veni de ziua ei să-i ureze ani mulți și fericiți, dar văzu că fata se îngălbinește și se clatină pe picioare.

— Ce ai? întrebă el mirat, cuprinzându-i mijlocul cu brațul ca să nu cadă.

Iar kneazul să răpezi și el cătră fiica sa.

— Nimica, mulțumesc, răspuse Ileana venindu-și în fire, o slăbiciune neașteptată, dar acuma mi-a trecut.

Slăbiciunea îi era pricinuită de vederea neașteptată a lui Milu, care se ținea în dosul celorlalți oaspeți, dar a cărui cap se ridica de-asupra tuturor celorlalți. Era galben, și el, deși așteptase acea zi mai multe săptămâni cu nespuse nerăbdare, cu nemărginit dor, dar și cu mare teamă. Iar când ochii lor se întâlniră și când cetii în ochii fetei bucuria de care era cuprinsă, i-se pără că o rază de fericire luminoasă înveselește cerul; când o văzu șovăind pe picioare cu greu izbuti să se stăpânească și să nu se repadă la dansa pentru a o sprijini.

Ileana își încordă toată voința și putți să răspundă în chipul cerut de obiceiurile vremii urările rostite de Toma Alimoș și

economică nu numai să nu fie împedecată, ci chiar ajutată. În Ungaria însă nu e așa.

Delegatul român bucovinean *Isopescu-Grecu* arată, că mai ales la honvezime drepturile limbii românești sunt batjocorite în modul cel mai necuviincios. Românii primesc cu plăcere, ca limba de comandă să fie cea germană, ca să se păstreze unitatea armatei, dar protestează contra încercărilor de maghiarizare la honvezime. Sunt nenumărate cazuri, că comanda honvezească aduce de pe cine știe unde feciori unguri în regimentele românești de honvezi, iar dacă aceia au ajuns să fie douăzeci la sută în regiment, întreaga instrucție se face numai în limba maghiară, pe care feciorii români nu o înțeleg și nici nu vreau să o înțeleagă. De aceea feciorii români dela honvezime sunt foarte nemulțumiți și în războiu nu vor pleca cu însufleșirea trebuincioasă.

Legea electorală cea nouă. E vorba, ca la 25 sau 26 Noemvrie n. să se întrunească dieta, dacă până atunci delegațiunile își vor fi terminat lucrările. În ședința aceasta prim-ministrul Lukaci va prezenta și noul proiect de lege electorală. La aceasta l-a silit chiar Împăratul, care la sosire în Budapesta a auzit din grămada poporului răsunând strigătul: *vrem votul universal!*

Dar... proiectul e al lui Tisa. El a șters din el tot ce miroasă a libertate pentru popoarele bune numai de-a da dări și soldați, așa că de fapt proiectul nu e al lui Lukaci, robul lui Tisa, ci al acestui mâncător de popor și doritor de-a păstră pentru insectele nemeșesti toate drepturile, iar pentru popor toate datorințele.

Acum să vedem pe Iusth—Kosut—Aponi, cari făcea zimbire la gură strigând după votul universal.

Într-o tovărășie saso-jidano-maghiară. Corespondentul unei gazete jidane din Viena, totodată deputat săsesc, vestește cu mare bucurie, că în Pesta directorul statisticii, Varga Ghiula, a ținut o conferință foarte mișcătoare despre primăria românească și despre trebuința, ca paraziții stăpânitori să sprijinească cât mai mult pe Sasi, pentruca aceștia să poată zărobi pe Români, între cari s'au vârit.

de Ștefan Stroici, pe care nu-i văzuse nici odată până atunci. La grea cumpănă fu pusă, când Mihu se apropie de ea și-i făcu aceleași urări. Cât pe ce era să-i spuie că-l recunoaște și să-l arăte kneazului, în fața tuturor ca fiind ael care o scăpase de rușine dar el, gâcind ce să petreacă în inima ei, îi aruncă o privire din care Ileana pricepu, că o roagă să tacă. Se mulțumi, deci, să se închine la dânsul în tăcere.

Printre boierimea adunată la Poiana nu se afla o singură jupăneasă sau fată de kneaz; erau numai bărbați. Ii fu deci ușor Ileanei să se retragă la o parte spre a se liniști puțin până la vremea mesei.

Boierii se despărțiră prin cerdacuri și odăi alcătuint cercuri deosebite împrejurul Părintelui Isaia, a lui Toma Alimoș și a lui Ștefan Stroici.

În curte domnea veselie cea mai mare: peste două mii de țărani erau adunați împrejurul unei mulțimi de mese acoperite cu mânucări gustoase, iar între mese se vedeau buți desfundate, din care vinul se scotea cu

Cu un glas pițigăiat și miorlăitor, noul tovarăș al Sașilor cere ca aceștia să fie ajutați mai ales pe valea *Târnavei-mari*, în partea de mează a acesteia și în comitatul *Bistrița-Năsăud*. Ba Sașii, coloniști, a-decă venituri și ei, să fie ajutați să-și mai aducă și alte venetici de neamul lor, doară doară îi vor stânge odată pe Români. Căci aceștia se sporesc mai tare în Ardeal și decât Sașii și decât Maghiarii (numai Jidanii se înmulțesc, spre bucuria Sașilor și a paraziților aliați), cu toate că sute de mii de Români ardeleni își câștigă pâinea prin America și România.

Românii, nu numai din ținuturile amenințate, ci de pretutindeni vor ști cum să lucreze, ca la vreme să le răsplătească „dragostea” ce le-o arată acum.

Tălhăria contra Polonilor din Germania. Guvernul prusian (al Burcușilor) a început pe față tălhăria împotriva Polonilor din Germania. La patru proprietari poloni li s'a adus spre știință, că moșiile lor li le va cumpără guvernul cu sâla, ca să le parceleze și dea Nemților. S'au găsit chiar și în Prusia oameni cinstiți, cari protestează împotriva acestei tălhării. Deputații poloni din Austria au amenințat, că dacă nu intervine guvernul austriac împotriva acestei mișelii ne mai pomenite, nu vor mai vota nici un proiect de lege. Și glasul Polonilor însemnează ceva, căci ei sunt bine organizați.

Ceeace se face în Prusia, vor să facă și la noi printre Români. De aceea luați-i cu ho... pe celce vă vorbesc de împăcare cu guvernul hain!

Cursurile de analfabeți.

O circulară a Inalt Prea Sfinției Sale mitropolitului Ioan Meșlanu.

Inalt Prea Sfinția Sa mitropolitul din Sibliu a dat și anul acesta dovadă despre îngrijirea păstorească pentru înaintarea prin cultură a poporului nostru, trimițând o nouă circulară (scrisoare) către toți protopopii, preoții și învățătorii gr.-or. din arhidieceza Sibiului, cu îndemnul de-a înființa în timpul ernii cât mai multe cursuri, în cari cei neștiutori de carte, a-decă analfabeții, să învețe a ceti și scrie.

Despre cursurile de analfabeți s'a scris și în foaia noastră în repețite rânduri, de aceea ne mărginim a reproduce părțile mai însemnate din circulară, cari pot și trebuie să intereseze și pe cetitorii noștri. Iată, ce se zice în circulară:

Dacă ne vom reaminti, că în lume de veacuri decurge o mare luptă de existență între oameni, luptă, care se poartă numai cu armele învățaturii și ale minții luminate: atunci ne vom convinge și despre acel mare adevăr, că omul, care dispune de armele învățaturii și ale minții luminate, învinge, supune și robește pe celce nu dispune de aceleași arme.

La aceasta luptă fiind angajat și poporul nostru, care din vitregitatea timpurilor, în mare parte, este lipsit de armele învățaturii și ale luminii, — dacă voim, precum dorim foarte, să nu devie învins, robit și sărăcit: atunci trebuie să stăruim din toate puterile la înzestrarea lui cu aceleași arme ale învățaturii și ale luminii, cu cari sunt înzestrate și celelalte popoare din jurul lui. Iar dacă ne vom reaminti, că pe celelalte popoare numai preoții și învățătorii lor le-au înzestrat cu armele învățaturii și ale luminii, atunci vom înțelege, că asemenea datorință de-a învăța și a lumina pe poporul nostru, avem și noi preoții și învățătorii lui.

Fiindcă temeiul oricărei învățaturi și luminări este cartea, de care o mare parte a poporului nostru nu se poate folosi, căci nu știe ceti: mă văd silit a reînol însărcinarea dată prin circularele din 1908 și 1911 și a vă provoca și îndatoră și prin aceasta pe voi toți iubiților preoți și învățători, ca acum, când poporul a terminat lucrul câmpului și când dispune de mai mult timp liber, mai ales în serile lungi de iarnă, să reîncepeți, cu puteri nouă, instruirea gratuită (fără plată) în cetire și scriere a tuturor poporenilor, cari n'ar ști ceti și scrie.

Spre scopul acesta, mai înainte de toate preoții din comunele, în cari ar fi analfabeți, să se înțeleagă cu învățătorii noștri confesionali, ca unul dintrâșii, a-decă ori preotul, ori învățătorul, să ia asupra-și sarcina de-a învăța pe analfabeți cetitul și scrisul, punându-se în vedere celui-ce ar face aceasta și o remunerație din partea Conzistorului.

cofele. Din toate părțile se ciocneau ulcelele și se cinstea în sănătatea kneghineei Ileana și a kneazului.

În curând boierii fură poștiți la masa pusă în livadă, la umbra unor nuci uriași, unde găsiră pe Ileana care-i așteptă. În capul mesei fu pus Părintele Isaia, între el și Baloș luă loc Toma Alimoș, în stânga călugărului Ileana, iar lângă dânsa Stroici. Mesenii ședeau pe lungi lavițe de lemn, peste care erau așezate perine de lână. Slujba era făcută de nenumărate slugi în haine țărănești: ițari (cioareci), cămeșă albă ca zăpada, brâu roș, chimir de piele cusut cu flori și ciubote.

Masa era alcătuită din borș (zamă acră) de pasăre, din păstrăvi și alți pești fierți și afumați, din mulțime de tocături și fierturi de pasere și de carne cu ciuperci și verdețuri, din fripturi de tot soiul, de păseri și de vânat, precum și din prăjituri dulci de tot felul făcute, bine înțeles, cu miere.

Ceștiile de argint care înlocuiau paha-

rele se umpleau de slugi necontentit, nu numai cu vinuri vechi din vinașurile cele mai renumite din țară, dar și cu vinașuri grecești aduse cu mare cheltuială dela Tari-grad. Singurii din meseni care nu mâncau și nu beau cu poftă erau Ileana și Mihu. El ședeă de aceiași parte a mesei ca Toma Alimoș, numai mult mai jos, cu tineretul; putea prin urmare să vadă pe Ileana și Ileana putea să-l vadă pe dânsul. El se uită numai rar spre dânsa, iar ea nu îndrăzneă să-i arunce câte o privire decât pe furiș. Fata se simțea cu totul amețită, i-se părea că se află în mijlocul unui vis și izbutea numai cu greu să răspundă la întrebările ci i-le puneau Părintele Isaia și Stroici. Când se aduse cea de pe urmă prăjitură și putu prin urmare să se scoale lăsând pe ceilalți meseni să petreacă înainte, i-se pără că iasă dintr'o caznă nesuferită.

Soarele era jos de tot, când kneazul Baloș și cu oaspeții lui părăsiră masa și se îndreptară înspre poarta curții, înaintea că-

După aceasta înțelegere, preotul, în cea mai de aproape Duminecă ori sârbătoare, să spună poporului la înțeles, că dorind noi foarte o soartă tot mai bună poporului nostru, dar știind, că fără învățatură nu va putea ajunge asemenea soartă și știind, că o parte a poporului nostru nu știe carte, din care să se învețe și lumineze, ba mai știind noi și că din cauza lipsei de carte, poporul nostru nu e luat în seamă ca popoarele, care știu carte, nici la alegeri comunale, comitatene și dietale: am aflat de bine a rândui ținerea de cursuri de iarnă pentru cei neștiutori de carte și a îndatoră pe preoți și învățători să învețe în dar, fără nici o plată, a ceți și scrie pe toți ceice n'ar ști carte.

Totodată să li se mai spună și aceea, că pentru a le înlesni învățarea, li se vor trimite, cerând, abcedare din tipografia noastră arhidiecezană anume întocmite pentru analfabeți, cu preț ieftin, — iar după ce vor învăța cetirea, vom îngriji să le trimitem cărți de cetire cu cel mai redus (micșorat preț, din cari se vor deștepta și luminează cum să-și crească și să-și norocească mai bine pe fiii lor, cum să-și conducă mai bine afacerile lor, ca să ajungă o viață mai tencită, și cum să-și cunoască și să-și apere dreptul lor în caz de lipsă.

Perderile armatei bulgare.

Indată ce s'a declarat războiul, comanda armatei bulgare a înființat cenzura, adică supravegherea tuturor știrilor cari s'ar trimite de pe câmpul de războiu de către corespondenții gazetelor celor mari. E știut, că toate gazetele mari din Viena, Berlin, Paris, Londra, Roma, Petersburg, New-York și alte orașe mari au trimis corespondenți pe câmpul de luptă, plătindu-i cu mii de coroane pe lună. Bulgarii n'au lăsat însă pe acești corespondenți prea aproape de câmpul de luptă, așa că ei erau siliți să trimită știrile, pe cari li le da ofițerul bulgar anume însărcinat cu aceasta. Iar când aflau ei câte ceva, telegrama sau corespondența, pe care voiau să o trimită gazetei lor, trebuiau să o dea mai întâiu cenzurii, adică cel însărcinat cu cercetarea ei, iar cenzorul putea să o schimbe sau o ștergă cum îi plăcea. De aceea veștile trimise în lume vorbesc tot numai de învingeri bulgare, dar nu pomenesc nimic de pagubele, pe cari le-a avut armata bulgară.

Gazeta „Seara“ din București a primit o scrisoare dela un corespondent ocazional (intâmplător), care a călătorit prin partea de mează a Bulgariei și a auzit și văzut multe. Iată ce spune acesta despre perderile avute de armata bulgară.

Armata bulgară a ajuns la mai puțin de jumătate din câtă eră la început din cauza atacurilor furioase și nebunești cu baioneta. Regimentele Nr. 2, 4, 5, 9, 18 și 20 nu mai au decât între trei și patru sute de soldați (în loc de câteva mii). Divizia*) I-a (Sofia), a II-a (Filipopol), a V-a (Ruscicue) și a VI-a (Vidin — în aceste două din urmă mulți Români) mai au numai a treia parte din soldați. Din izvor sigur a aflat, că *perderile armatei bulgare au fost până la Sfântul Dumitru de 70 până'n 80 mii de soldați, morți și răniți.* Pe lângă aceștia mai zac vre-o 20 de mii bolnavi de tifos (lingoare) în spitale. Orașele Filipopol, Tatar-Bazargic, Eschi-Zagra și Cosanlâc nu sunt acum decât niște spitale pline de răniți și bolnavi. Ce trebuie să fie la Stara-Zagora și Mustafa-Pașa (lângă granița Turciei), unde șoptele la ureche spun, că zac zeci de mii de bolnavi și răniți. Perderile acestea mari au silit comanda armatei bulgare să ceară ajutorul Sârbilor.

Artileria a suferit mai puțin, cavaleria e însă aproape întreagă nimicită. În toate orașele, pe unde a trecut corespondentul, a văzut băieți de 16-18 ani, cari făceau deprinderi militare sub comanda unor soldați veterani (bătrâni) îmbrăcați în cojoace. Băieții aceștia încă vor pleca în luptă. Pretutindeni e o jale mare. Comerțiu nu mai există, căci din cinci prăvălii patru sunt închise. Cu toate că Bulgaria se va mări, îi vor trebui cel puțin treizeci de ani, ca să-și vie iară în fire. Conducătorii nu și-au pierdut însă nădejdea, mai ales că Rusia cred, că va ajuta Bulgaria. Mai mult se tem acum de România.

Bulgarii au băgat în armată și pe străini, cu voie și fără voie.

Mizeria la sate și la orașe e mare. Pretutindeni e o jale mare.

Grozav e războiul! Dar fără de el nu se poate împlini idealul național al unui popor.

*) Divizia e o unitate de armată compusă din patru regimente de infanterie, apoi cavalerie, artilerie și trupo ajutătoare.

Ce scriu alte gazete?

Gazetele din Budapesta precum și Aponi, Iust, Esterhazi ș. a. s'au pornit cu o furie nebună împotriva contelui Berchtold, pentru că ține la prietenia României, care ar fi cel mai mare dușman al — Maghiarilor. Se'nțelege că toată gălăgia aceasta e o prostie, căci poporul român nu e în luptă cu *poporul* maghiar, ci cu conducătorii lui nemeși și jidani, cari vor să ne sugrume. *Dreptul libertății naționale nu i-se poate răpi nici unui popor.* Despre aceasta scrie mai cu deamăruntul gazeta *Drapelul* din Lugoj, din care dăm și noi o parte mică.

„Ceice cercetează astăzi stările din Balcani și caută mai ales cauzele căderii Turciei, sunt toți convinși — chiar și șovinistii dela noi — că Turcia putea scăpa de peire, dacă politica de stat a Turciei ar fi luat de cu vreme în samă cererile pe deplin îndreptățite ale principiului național, făcând ca popoarele neturce din Turcia să se poată desvoltă în deplină *libertate națională.*”

Pentru Turci, aceasta înțelepciune vine *prea târziu.* Ei au nesocotit-o la timpul său, când înțelepții sfătuitori de astăzi (adecă șovinistii jidano-maghiari) ziceau, că e bine că și Turcia se ia după „ideia de stat turc.“*) Ei bine, dacă n'au ajutat din vreme Turcului, să-și ajute măcar sieși. Nu e destul să strige în gura mare, că e primejdie și apoi în loc de-a înlătura primejdia să ceară tocmai mijloace, prin cari se înaprește și mărește primejdia.

„Fiecare popor își are dreptul său firesc la propria sa existență națională. Statul își îndeplinește datoria numai dacă ajută interesele de existență națională a *tuturor* popoarelor, cari îl alcătuiesc.

„Ideia națională s'a ridicat de sub jugul înăbușitor al ideilor de stat și-și cerc dreptul în viața tuturor popoarelor conștiințe și cu dor de viață. Urmarea invioarătoare a întâmplărilor din Balcani nu mai poate rămâne în putere numai pentru popoarele de acolo. Ea s'gduie din temelii bătrânețele Europei, care e dornică de înținerire.“

*) Adecă turcizare, cum e la noi „ideia de stat maghiar“ maghiarizare.

reia flăcării din satele învecinate întinsese o horă urieșă.

Spre a nu știrbi renumele pivniței kneazului, trebuie să lămuresc, că nu toți boierii care luase parte la ospăț întovărășau pe Baloș și pe călugăr; mulți dintr'înșii se sculară dela masă numai pentru a se lungi pe iarbă și a trage câte un somn, iar mulți din acei care urmașă pe gazda lor, numai cu oareși-care greutate se țineau pe picioare și mergeau drepti.

Când se opriră lângă horă, fură indată incunjurați de oamenii mai așezați și mai în vrâstă, care nu luau parte la joc. Vaza, de care se bucura Părintele Isaia, era bătaoare la ochi; care de care se îndesă, spre a se apropia de el, a-i săruta mâna și a primi binecuvântarea lui. Iar călugărul aveă pentru fiecare câte o vorbă bună și, din întrebările ce le puneau, era vederat că cunoștea pe mulți din ei.

Knejii cei mai în vârstă, urmând pilda lui, se lăsară și ei în vorbă cu țărani pe care îi cunoșteau, iar cei mai tineri, atrași

de vioiciunea horei, în mijlocul cărcia cântau douăzeci și patru de lăutari și de cobzari, intrară și ei în joc având, bine înțeles, grijă să iec loc pe lângă fetele cele mai frumoase.

— Frumoasă zi, Părinte, zise cătră Isaia un țaran cu plete și musteți albe, nalt, încă sprinten, cu o față frumoasă în care luceau niște ochi vioi. Frumoasă zi și, mai ales, arătând în spre horă, frumoasă frăție.

— Frumoasă frăție, adevărat, moș Șerbane, așa trebuie să fie totdeauna. Doară suntem cu toții, boeri și țărani, frați de același neam, țara asta ne este tuturora mamă și slăvim pe acelaș Dumnezeu!

— Să te audă Dumnezeu, Părinte, așa să fie, cel puțin de astăzi înainte că până acuma o fost altfel, răspunse țaranul uitându-se drept în ochii călugărului.

Acesta uitându-se împrejurul lui, văzu o mulțime de țărani cu privirile ațintite pe dânsul.

— Dacă n'o fost așa, răspunse el lui Șerban, să vede că au greșit și unii și alții;

datoria noastră este să lucrăm din toate puterile, ca cel puțin de acuma înainte, frăția să domnească între cei mari și cei mici.

Tocmai atunci Toma Alimoș cu alt kneaz, trecând spre horă pentru a o privi mai bine, țărani care stăteau împrejurul călugărului se dădură în lături și Isaia se folosi de acest prilej pentru a șopti lui Șerban.

— Nici un cuvânt mai mult acuma. Vom aveă cum să ne sfătuim și să ne lămurim la noapte, apoi zicând aceste cuvinte călugărul se depărtă de Șerban spre a intra în vorbă cu alt țaran.

Soarele asfințise acuma și cete de țărani începură a ieși pe poartă, dar jocul ținu până după inoptat. Boierii se retrăseseră în cerdac, unde petreceau glumind sau ascultând povestirile celor mai bătrâni și mai limbuți.

Indată după ce de pe urmă țărani părăsiră ograda, poarta cea mare fu închisă și cheia ei adusă kneazului de către Țintă.

Războiul.*)

Gele patru state aliate și-au cam ajuns scopul de-a cuceri aproape întreaga Turcie europeană. Amănunte vom da mai la vale. *Ceeace ne interesează acum pe noi foarte mult e să știm: și-va încurcă și monarhia noastră în războiul acesta, pe sfârșite, și și-va încurcă și România?*

Căci dacă cei interesați nu vor găsi un modru de împăcare pentru toți, și pentru statele balcanice și pentru Puterile mari, *iarăși se vor vărsa ruri de sânge românesc, atât în Austro-Ungaria, cât și în România;* și iarăși nu știm, dacă națiunea noastră românească de pretutindeni va avea vreun folos de pe urma acestor jertfe uriașe.

Din Transilvania, Țara Slovacilor, Galizia, apoi din câteva provincii nemțești ale Austriei au plecat o mulțime de trenuri încărcate cu soldați spre Dalmația (lângă Marea-Adriatică) și Bosnia și Herțegovina, așa că ni se pare, că am fi în plină mobilizare.

Comanda armatei a înștiințat, că aceasta nu e mobilizare, ci e vorba mai mult de trimiterea recruiților la batalioanele, pe care le au multe regimente în țările amintite ale monarhiei, căci fiind numărul lor acum

*) Un colitor ne scrie, că se descurcă greu din unele știri, cari se publică prin gazete, la *Mai nou*, sau în mijlocul foii. Ele se bat de multe ori în capete. E adevărat, ce spune colitorul. Dar întâi cauza. După cum am mai scris, gazetele ce o mari nu corespondenți pe câmpul de războiu. Comandanții armatelor în luptă nu le lasă încă să trimită, decât știrile, cari le plac lor. De aceea corespondenții din tabărișo bulgare, sârbe, muntegreno și grocopti nu pot publica decât știrile despre învingerile acestora, căci despre perderile ce au suferit dușmanii Turciei nu e ertat să scrie. Tot așa se întâmplă cu corespondenții din tabăra turcească. Mai o apoi un lucru. Puterile mari ale Europei încă sunt împărțite: Rusia, Franța și Anglia țin cu statele balcanice aliate, Austria și Italia cărora li-se însoțesc și Germania, n'ar vrea ca statele aliate să se mărească prea mult, căci li-se par prea prieteni cu Rusia, dușmana monarhiei noastre. Via acum gazetele din capitalele Puterilor mari și acestea încă publică o mulțime de știri, multo iscodite, cari iarăși se bat în capete.

Pentru ca colitorii noștri să fie cât mai bine lămurii, „Foia Poporului” nu publică numai o mulțime de știri mărunte despre războiu, cum fac unele gazete, ci dă și pe pagina a treia până la a cincina știrile mai bine cunoscute și mai controlate.

mai mare, ar fi prea mulți la noi. E și asta o vorbă. E adevărat, că mobilizarea nu s'a făcut în toată forma, dar monarhia noastră face toate pregătirile, pentruca în caz de trebuință se poată mobiliza întreaga armată. Pregătiri de felul acesta — adică nu mobilizare adevărată — s'au făcut și în România, dar și în Rusia, în parte chiar și în Italia.

Ceeace a neliniștit mai mult toate țările au fost conferențele cele mari militare ținute în Budapesta, unde se află acum Impăratul, ba venise în săptămâna trecută și moștenitorul tronului, ministrul comun de războiu, șeful statului major și o mulțime de generali. În conferențele acestea militare s'au hotărât până în cele mai mici amănunte planul de lucrare și s'au făcut toate pregătirile pentruca armata noastră să poată fi mobilizată numai decât, dacă va cere trebuința. Și pentruca toată frământarea aceasta?

Pentru Sârbia. Puterile mari s'au învoit, cel puțin așa se spune, ca cele patru state învingătoare să rupă ținuturi întinse din Turcia europeană. Sârbii însă vor să înghită și Albania de lângă Marea-Adriatică, cu toatecă e locuită de Albanezi, un popor cu totul străin de Slavi și mai curând înrudiți cu noi. La aceasta se împotrivesc însă și Austro-Ungaria și Italia, cari nu vreau, ca Sârbii să se întărească de tot lângă Marea-Adriatică, unde ar face jocul Rusiei. Serbia, care urăște de moarte monarhia noastră mai ales *din cauza guvernelor asupritoare de naționalități din Pesta*, vreau cu orice preț să aibă un port la mare, pentruca să-și poată trimite pe-acolo mărfurile ei și să nu mai fie silită să le trimită în Austro-Ungaria.

De altă parte, Austro-Ungaria se teme, că întinzându-se țara Sârbilor dealungul ei în partea de meazăzi, mărfurile din Austro-Ungaria nu vor mai putea trece așa de ușor în Peninzula-Balcanică. Austro-Ungaria vrea înființarea unui stat albanez independent.

Vedem deci, că conflictul acesta e și politic și economic. Până acum Sârbii țin una, că ei trebuie să capete porturi la Marea-Adriatică, iar Austro-Ungaria se împotrivesc împreună cu Italia. Pentru a încerca o împăciuire, a fost chiar Danef, președintele sobraniei (diete) bulgare la Impăratul nostru. *Ce s'a hotărât acolo, nu se*

știe cu siguranță, și tot ce spun gazetele: cele mari e mai mult scos din îndhipuirea lor. Sârbii și-au făcut nume rău prin faptul, că soldații lor au omorât nu numai o mulțime de Albanezi nearmați, ci și o mulțime de femei și de copii. Afară de aceea nesocotind legile internaționale (cari sunt pentru toate națiunile) s'au purtat necuviincios cu conzului Austriei, ba chiar și cu ai Franței și Angliei din orașele cucerite în Albania. Un conzul austriac a dispărut chiar, poatecă l-au omorât Sârbii. Se înțelege, că fapte de felul acesta îi face urgișiși la popoarele culte.

Intr'aceea se mișcă și Albanezii. Ei au înființat un guvern albanez provizor, dupăce au declarat independența Albaniei. În guvernul acesta sunt și câțiva Albanezi din România, cari au plecat spre patria veche. Afară de aceea fruntași Albanezi se găesc prin capitalele mari ale Europei, arătând nedreptatea, ce li s'ar face, dacă i-ar lăsa să fie înghițiți de un popor străin.

Din toate părțile se spune de altminteri, că *ar fi cea mai mare crimă să se înceapă un războiu european din cauza unui port la Marea-Adriatică.* Nădejdea, că pacea se va păstra, e mare mai ales, că Rusia, cu toatecă a mobilizat în parte, e încă tot slabă și se teme și de o revoluțiune mare în propria ei țară.

Știrile de pe câmpul de războiu sunt următoarele:

Bulgarii. După cum am spus în numărul trecut, armata bulgară se află acum în fața liniei întărite dela Ceatalgea. Orașelul acesta a fost cucerit de Bulgari, așa că ei se află în fața forturilor turcești. Fiind armata bulgară foarte istovită, a încercat să încunjure linia forturilor turcești pe lângă mare (deoparte Marea-Neagră, de cealaltă Marea-Marmara), dar a fost bombardată de tunurile de pe corăbiile turcești, așa că s'a retras.

Din Belgrad, capitala Serbiei, s'a dat o telegramă, care spune, că Bulgarii au pierdut 25 mii de oameni în luptele dela Ceatalgea. Gazetele bulgare desmint însă știrea. După știri dela Constantinopol, Bulgarii au fost respinși în două lupte: la Deros și la Hadámchioi. Știrile din izvor bulgăresc spun, că până acum au fost numai ciocniri de puțină însemnătate, cari însă sunt foarte sângeroase, căci soldații

— Oprit-ai pe toți acci pe care și iam însemnat? întrebă kneazul.

— Pe toți și încă vre-o câțiva peste câmpii, răspunse vatamanul.

Kneazul se uită mirat la dânsul.

— Mai mulți din oamenii noștri cei mai de credință mi-au cerut să opresc prietenii de ai lor, pentru care s'au pus ei chinători.

— Care sunt accia? întrebă călugărul cu glasul îngrijit.

— Preotul Matei Țifrea din Doftana pe Troțuș, Andrei Țișiriga din Helegiu, Stan Bălțatul din Dumbrăveni și Nastasă Lenea din Ruginești.

— Toți sunt buni, zise călugărul și putem avea toată încrederea într'înșii, numai cel de pe urmă este cam prost. Ce fel de oameni oare oprit-a el sub chizășia lui.

— Pe un văr al lui, un țaran din Vrancea și pe un preot tot de acolo, din satul Rășca.

— Foarte bine, acum am aduc aminte, zise călugărul a cărui față se însenină. Nă-

ștasă Lenea se lăudase mai de mult, că are neamuri în Vrancea și că printr'înșii are să ne aducă în ajutor o ceată de Vranceeni voinici.

— Nu socotiți, Părinte și Jupâne Baloș, zise atunci unul din knejii de față, că ar fi bine să începem voroava la care ne-ați chemat. Unii din noi șed departe de aicea și, spre a ajunge mâine seara acasă, vor trebui să plece înainte de ziua.

— Dacă doriți și dacă este cu voia Părintelui, putem începe odată, zise Baloș.

— N'am de făcut nici o împotrivire, zise Părintele.

— Atunci, zise Baloș către Țintă, pregătește precum și-am poruncit, du pe țarani în hrubă și vină de ne dă de știre.

Țintă plecă.

— După cât văd, voiți ca țaranii să iee parte și la acest sfat atât de însemnat prin urmările ce trebuie să aibă? zise, întorcându-se către călugăr, unul din kneji, un bărbat nalt și uscăcios cu lungi mustoși negre lăsate în jos.

— Tocmai fiindcă urmările sfatului nostru au să fie grele și se vor resfrânge asupra poporului întreg, trebuie ca la el să fie de față bărbați din toate treptele, răspunse Părintele Isaia.

— Și ce lumină poate ieși din sfatul ținut cu mojicii? Ce ajutor poate să deie boierilor mintea lor mărginită? Cu toată supunerea datorită Părintelui, mi-se pare că dacă-i chemăm acum la sfat cu noi, stărnim numai niște poftă care cu greu se vor putea mulțami după izbândă! zise acelaș kneaz.

— Așa este! ziseră mai mulți din knejii de față.

— Dacă mojicii se vor crede semenii noștri, ei nu vor voi să asculte de povățuirea noastră în luptă, mai aduogă kneazul care vorbise. (Va urma.)

Vorbă înțeleaptă.

Invățat e omul, care se învață neconținut pe sine și învață neconținut pe alții.

N. Iorga.

se măcelăresc fără milă. Adrianopolul n'a fost încă cuprins de Bulgari și Sârbi.

Grecii. O parte a armatei grecești a plecat spre Constantinopol. O telegramă de Duminică spune, că o oștire turcă i-a atacat pe Greci și i-a zdrobit cu totul, luându-le 21 de tunuri și toate munițiunile. Grecii, cari au mai scăpat, au fugit înapoi. În ajutorul lor a plecat dela Salonicul stăpânit de Greci însuși principele moștenitor al Greciei. Cei bătuți erau pe drum spre Constantinopol, în care voiau să intre deodată cu Bulgarii.

Vitejia Grecilor s'a arătat până acum numai în omorurile săvârșite împotriva

Românilor naționaliști, cari nu vreau să se renege.

Sârbi. O parte din armata sârbească e în fața Adrianopolului, ca să ajute Bulgarilor la cucerirea lui; altă parte e în drum spre Monastir (Bitolia), unde înaintază cu greu, din cauza ploilor și ninsurilor, iar altă parte e spre Marea-Adriatică.

Muntenegrinii n'au cuprins încă orașul Scutari (Scodra), în care Turcii și Albanezii se apără cu cea mai mare tărie. O parte a armatei muntenege a înaintat până la Alesio, dar a fost bătută rău de Albanezi, așa că a trebuit să se retragă. În schimb se vestește, că Muntenegrinii ar fi

cuprins portul San-Giovani di Alesio.

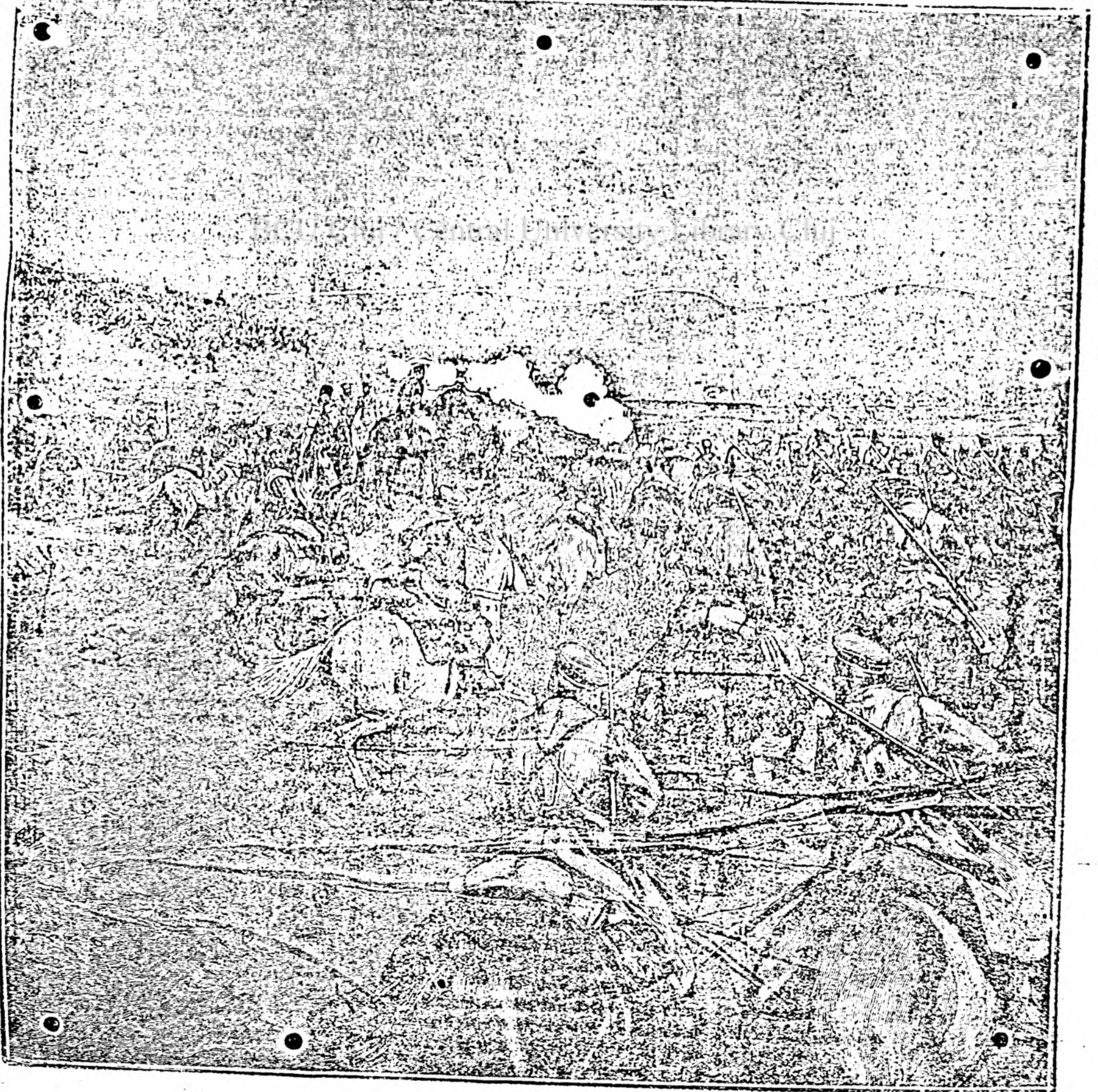
Se pare, că statele aliate nu-și vor putea împărți fără oarecare praf, mai ales din cauza Salonicului, la care răzvrătește și Bulgaria, și Serbia, nu numai Grecia.

Slăbirea generală a tuturor li va face să încheie în curând pace. Turcia a cerut dela Bulgari să-și spună condițiunile. Aceștia au răspuns, că trebuie să se înțeleagă mai întâiu cu aliații lor. Pacea e cu atât mai trebuincioasă, că în armata turcă și de sigur și în cea bulgară bântuie cu furie *holera*, ba chiar și *ciuma*, fără să mai vorbim de lingoare, care omoară mereu pe cei strânși prin spitale.

Lupta dela Ceatalgea.

— Turcii bat și resping pe Bulgari. —

Zilele trecute au avut loc mai multe atacuri și lupte sângeroase pe câmpul de luptă dela Ceatalgea. În partea de jos a chipului nostru se văd călăreții (cavaleria) bulgară, cari sar în ajutorul artileriei (tunarii) lor. Bulgarii cu tunurile sunt în toiu luptei, astfel că granatele și șrapnelele lor au umplut văzduhul de fum (vezi partea dela mijloc a chipului), din care cauză nici nu se mai vede tot ce se petrece între cele două tabere dușmane. Armata bulgară e aproape să câștige lupta. Dar deodată sosesc, cam pe la spatele Bulgarilor, încă câteva regimente turcești, (vezi partea de sus a chipului, în stânga), cari năvălesc cu mare vechemență asupra armatei bulgare, — astfel, că până la urmă Turcii au bătut pe Bulgari. (Cetește și cele scrise la pagina 5 și 10).

Răsplata pentru o faptă bună.

— O întâmplare interesantă. —

În decursul războiului din Balcani au avut loc mai multe întâmplări rele, — dar totuși au mai fost unii oameni, cari au avut o inimă bună, după cum ne arată cazul următor:

După lupta dela Lule Burgas, unde oștrile aliate au bătut pe Turci, colonelul (obăgterul) Kargiew mergea călare în fruntea regimentului său, voind ca să intre în oraș, pe care populațiunea îl părăsise deja. De dincoace sau dincolo mai pocnesc și se aprind câte un șrapnel, cari fusesse mai înainte îndreptate de Turci. Într-o stradă colaterală află un copil mic, de vre-o 5 ani, care văzând soldații, a început să fugă, dar deodată cade la pământ de frică. Colonelul Kargiew se dă iute jos de pe cal, ridică copilul sus și începe a-l mângâia. În același moment pocnește însă un șrapnel peste calul colonelului. Nevinovatul animal e im-

dată omorât și prefăcut în bucăți.

Colonelul Kargiew, de bucurie că prin ieșirea înainte a acestui copil, care i-a scăpat și lui viața, — prin aceea că l'a făcut să se deie jos de pe cal, tocmai când asupra animalului s'a descărcat șrapnelul, — a luat îndată copilul la sine și l'a trimis soției lui la Sofia. Deodată cu copilul a trimis soției și următoarea scrisoare: „Ai drag acest copil și îl îngrijește ca când ar fi al tău. În loc de șase o să avem șapte. Celorlalți copii ai noștri le-am cinstit noi viața, — pe când acestui mic copil am eu a-i mulțumi, că azi mai sunt în viață.“ Chipul de sus ne arată momentul, când s'a descărcat șrapnelul. Colonelul (care luase copilul în brațe) se uită speriat înapoi, ca să vadă ce s'a întâmplat. În jur se mai văd și alți soldați căzuți.

Glumă.

Bulgarul și smoala.

Un bulgar trecea pe malul Dunării cu un măgar. Nu departe de el era un pescar român, care ungea cu smoală crepăturile unei luntri. Bulgarul îl întrebă: Ce faci? — Ia ung luntrea asta, să meargă mai bine.

Măgarul, ca toți măgarii, se încăpățână și nu mai vru să meargă. Atunci Bulgarul îl rugă pe Român să-i unge măgarul cu smoală, ca să meargă mai bine. Românul îi făcu pe voie și cum smoala era ferbinte, măgarul o tulă la fugă, Bulgarul după el. Nu trece mult și Bulgarul vine găfâind înapoi:

— Mă Române, unge-mă și pe mine, ca să pot fugi ca măgarul, altminteri nu-l mai așung!

Știrile Săptămîinii.

Sibiiu, 21 Noembrie n.

Convocare. Primitiv spre publicare următoarea convocare, asupra căreia atragem deosebită atențiune a alegătorilor noștri din cercul Cristianului: Alegătorii cercului electoral Cristian, aderenți ai partidului național român, se convoacă la *adunarea* ce se va ține *Duminecă la 24 Noembrie st. n. a. c.*, la ora 1 p. m., în „Hotelul comunal” din Săliște, cu următorul program: 1. Constituirea adunării. 2. Discuție asupra situației politice. 3. Candidarea a 3 membri în adunarea municipală a comitatului Sibiiu pentru alegerea din 25 Noembrie 1912. 4. Discuție și hotărîre cu privire la atitudinea partidului față de alegerea de deputat dietal în cercul Cristian, ce va avea loc la 27 Noembrie 1912. 5. Eventualii.

Săliște, la 18 Noembrie 1912.

Din însărcinarea partidului național român
Secția Săliște:

Dr. Nicolae Comșa *Dr. Nicolae Petra*
Nicolau Hențiu
Ioan Banciu *Ionel Comșa*

Prințul Carol al României s'a înscris student la universitatea din București. Alteța Sa va ascultă înainte de toate cursurile dlui profesor N. Iorga.

Alegere de preot. Ni se scrie din *Vărd* (comit. Târnava-mare): La noi a fost alegere de preot. Dintre cei patru candidați, dl Ioan Popa din Șinca nouă a intrunit 41 voturi, dl Tiberiu Baciu din ținutul Orăzii 21 de voturi. Poporul își așteaptă acum cu dor păstorul, pe dl Ioan Popa, care a avut cele mai multe voturi.

Un alegător.

Cununic. D-șoara *Aurelia Moga* din Sibiiu și dl *Valeriu Corfariu* din București, și-au serbat cununia religioasă *Duminecă* în 4/17 Noembrie 1912, în catedrala gr.-or. din Sibiiu. — Felicitările noastre!

Incunoștiințare. Din pricina ploilor neconținente, îngreunându-se cu totul comunicațiunea, despărțământul V Săliște al „Asociațiunii”, neputându-și ține adunarea generală în comuna de pe Câmpie, Alămor, după cum s'a fost publicat în acest ziar, — incunoștiințează pe Onorații membrii, precum și pe toți binevoitorii de-o propășire și-o luminare în cele culturale a satelor noastre, că-și va ține adunarea generală a anului 1911, în 11/24 Noembrie a. c. la oarele 2 d. a. în invecinata comună Tilișca, cu programul publicat mai înainte în acest ziar. Săliște, în 1/14 Noembrie 1912. *Dr. N. Calefariu*, directorul despărțământului. *Ioan Popa*, secretar.

Din Germania cu balonul în Câmpeni românești. La München în Germania s'au înălțat deunăzi un balon mare, în care erau trei domni. Un vânt puternic a apucat balonul și după ce acesta a rătăcit 29 de ore prin aer, a ajuns deasupra Munților-Apuseni în Transilvania, unde a coborât pe hotarul orașelului românesc Câmpeni. Cei 3 aviatori, rămași sănătoși, au fost primiți în gazdă la avocatul nostru, dl Dr. Zosim Chirtop. Balonul n'a suferit nici o stricăciune, așa că l-au pachetat frumos și cei trei oaspeți neașteptați au plecat cu trenul iară la Germania înapoi.

Preot în Brașov-Scheiu a fost ales părintele diacon Dr. Nicolae Stinghe, catihetel școalelor române din Brașov. Felul, cum s'a făcut alegerea, nu face cinste Românilor din Brașov.

Munca culturală în Blaj. Frunțașii intelectuali din Blaj au luat frumoasa hotărîre să țină în cursul iernii mai multe conferințe populare spre folosul tuturor. Cea dintâi conferință s'a și ținut. Părintele canonic *Dr. Isidor Marcu* a arătat însemnătatea cea mare a acestor conferințe pentru luminarea meseriașilor și comercianților noștri la orașe. Dl profesor *Gavriil Precup* a ținut apoi o frumoasă conferință despre România, arătând cu schiopticonul (o mașină, cu care se pot arăta icoane) vederi frumoase din București și Sinaia.

— Pilda Blajului se poate urmări în orice oraș, unde sunt Români, căci pretutindeni se află câțiva oameni, cari ar putea să spună ceva folositor și frumos.

Frumoasele povestiri ale lui Ioan Creangă au fost traduse în limba ruteană și tipărite la Cernăuți în Bucovina.

† **Nicolae Rus**, proprietar în comuna *Poiana de pe Arieș*, a răposat la 11 Noembrie n. în etate numai de 50 de ani. În el am pierdut pe unul dintre cei mai buni naționaliști, care a fost mult prigunit pentru inima lui românească, iar pe timpul Memorandului a fost osândit la temniță pentru agitație.

Dragostea lui cea mare față de neamul românesc și-a dovedit-o și la moarte, căci *întreaga lui avere de peste șaptezeci de mii de coroane și-a lăsat-o Asociațiunii*, pentru ca din veniturile ei să se dea burse (stipendii) tinerilor români. — *Pentru fondul zărilor români a lăsat două mii de coroane.* — Amintirea lui va fi în veci neuitată.

Societatea academică „Carmen Silva” din Graz s'a constituit pe anul curent în modul următor: Președinte: *Liviu Câmpănu*, stud. med., secretar: *Iosif Stoichița*, stud. med.; casier: *Emil Neagoș*, stud. med.; bibliotecar: *Octavian Bocance*, stud. tehn.; controlor: *Vasile L. Barbul*, stud. acad.

Cantină școlară. Din Oravița-montană ni se scrie: În 11 Noembrie n. s'a deschis cantina școlară din Oravița-montană. Fiind această instituție susținută din contribuiri benevole, se așteaptă ca toți Românii din partea locului să o sprijinească. Sperăm, (Noi de asemenea! Red. „Foi Pop.”) că prietini nu i-se vor împușca.

O inimă miloasă.

Cancelarie advocațională. Aduc la cunoștință, că mi-am deschis cancelarie advocațională în Diciosănmărtin. *Dr. Marcian Calușiu*, avocat.

Convocare. Pe *Duminecă* în 1 Decembrie st. n. 1912, la 2 oare d. a., se convoacă adunarea cercuală ordinară a despărțământului *Panciova* al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, în sala primăriei din *Satul-nou* (Révaufalu), la care se invită membrii și țărani cari se interesează de cultura poporului. Ordinea zilei: 1. Deschiderea adunării și raportul comitetului. 2. Raportul casierului. 3. Inscrierea de membri. 4. Prelegere despre comasare sau alt obiect. 5. Propuneri. — *Satul-nou* în 8 Noembrie 1912. *Damian Popescu*, director. *Petre Stoica*, notar.

La ședința literară a 11-a a Reuniunii meseriașilor sibieni, ce s'a va ține *Joi* la 28 Noembrie n. 1912, a binevoit a-și oferi binevoitorul concurs d-șoara *Ecaterina Pitiș*, poetă și profesoară la școala de fete a „Asociațiunii”.

Un sbor al lui Vlaicu. Aviatorul nostru a făcut un sbor nou, la care aieroplantul a pierdut o roțiță pe când era sus în aer. Sbură adecă dela *Chitila* spre *Cotroceni*. Dintr'odată vede, că o roțiță cade jos și anume tocmai în mijlocul a cinci oameni, cari se uitau la paserea măiastră. N'a fost nici unul lovit. Unul a ridicat roțița și i-a făcut semn, că i-o aduce la *Cotroceni*. Lui *Vlaicu* nici că i-a păsat, căci el își făcea numai socoteala, că o să-l coste o roțiță nouă. După ce a ajuns deasupra *Cotrocenilor*, a făcut niște virajuri (întorsături) de vultur, apoi a aterizat (s'a lăsat jos), fără să se întâmple ceva.

Câtă deosebire între *Vlaicu* al nostru și aviatorii din *Pesta*!

Criza. Anul acesta, dar și în cel viitor, va fi o lipsă simțitoare, căci după cum ni se scrie din multe părți, acum mai pe urmă și din *Sătmar* (*Crai-Dorolț*), oamenii nici nu și-au putut strânge bucatele cum se cade, nici n'au putut sămăna. Lipsa nu o vor simți însă aceia, cari se vor feri de crăjmă și de lux și muncind își vor pune nădejdea în Dumnezeu.

Român nenorocit în America. Ni se scrie: O mare nenorocire s'a întâmplat cu un frate Român de al nostru în *Cocomo-Indiana*. Când venia dela lucru, l'a tăiat tramvaiul lăsându-l mort. *Nenorocitul* a fost de loc din *Vidrasău* (comit. *Târnava-mică*) și l-a chemat *Ioan Golia*. După el au rămas în patria veche nevastă cu copii, cari vor fi aflați de groaznica întâmplare de pe aceste plaiuri străine. *Jacob Laslo*, *Indiana-polis*.

Prim-ministrul Spaniei omorât. Un anarhist a împușcat pe prim-ministrul Spaniei, *Canalejas*, apoi s'a sinucis.

De-ale Nazarenilor (pocăișilor, muncărilor). Ni se scrie din *Toplet* (comit. *Carăș-Severin*) următoarele: În comuna noastră, locuitorii sunt toți Români gr.-or., afară de câțiva lucrători de fabrică. Anul trecut s'au găsit trei slabi, cari din mândrie (ceace e tot una cu prostia) și-au lăpdat legea străbună și au trecut la *Nazareni*. În luna trecută a răposat fata lui *Ilie Tomescu*, unul din acești înstrăinați. Comitetul parohial hotărîse, că în cimitirul creștin să se poată înmormânta numai cu preot și cu sfânta cruce în frunte. Când a cerut *Tomescu* voie să-și înmormânteze fata, comitetul parohial, la propunerea președintelui, a bunului creștin și Român, dl *Ioan Bornuz*, a hotărît, că numai atunci i-se va da voie, dacă se va învoi ca cel puțin dela poarta cimitirului moarta să fie condusă de preot după rândueala sfintei noastre biserici. *Pocăișii* nu s'au învoit și s'au dus să facă apel la primpretor. Acesta însă a poruncit să se facă înmormântarea după rânduelele biserice, căreia îi aparține cimitirul. Neavând în cătrău, pocăișii au adus pe moarta până la poarta cimitirului, apoi au fugit. Înmormântarea s'a făcut creștinește. *Petru Stoica*, inv. pens.

Ghiață în Rusia. Râul *Volga* în Rusia e plin de sloi mari de ghiață. Multe luntri au fost zdrobite, mulți oameni au perit.

Corurile școlare: Un mijloc foarte bun pentru a deșteptă în om frumoase simțăminte religioase și naționale e cântarea în cor. „Casa Școalelor“ din România, dorind să se răspândească cât mai mult cântarea în cor, a cerut dela revizorii (inspectorii) școlari să pună în vedere învățătorilor, care vreau să alcătuească coruri școlare, că va da premii în bani pentru cele mai bune coruri.

O mare nenorocire pe Dunăre. Dela Călărași (România) aveau să treacă pe o șalupă (o luntre mare) 51 de soldați la Ostrov în Dobrogea. Erau soldați grănițeri, cari trebuiau să schimbe pe camerazii lor din acest oraș. Fiind șalupa prea încărcată, iar soldații veniți dela munte și neobișnuiți cu legăturile ei mișcându-se mereu când de-o parte, când de alta, s'a răsturnat în mijlocul Dunării. Patruzeci și patru din nenorocirii soldați s'au inecat în apele riului, neștiind înotă.

Al 203-lea! Cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“ a plătit ajutorul statutar după răposatul membru Ana Micu, fostă soție de ziler. Aceasta este cazul al 203-lea de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

Inecat în Olt. Ni-se scrie din Beșimbav: Un Român din comuna Noul-romănesc a trecut, cu un măcelar din Sibiu, vadul Oltului dela Beșimbav la Rucăr într'o luntre. La rentoarcere, când să sară în luntre, a căzut în Olt și s'a inecat. Cadavrul lui a fost găsit a doua zi în miezuina hotarului Rucăr. *Neculae Pavel*, abonat.

Un om mâncat de porci. La moșia Haidarchioiu a fraților Aldea, nu departe de Mangalia (Dobrogea) a fost mâncat de porci zilele acestea un bătrân cu numele Dumitru Durdea. El fusese pe vremuri cioban, dar îmbătrânind și îmbolnăvinduse trăia pe lângă țările, având adăpost și mâncare. Într'o zi fiind timpul frumos, bătrânul a adormit afară. O turmă de vre-o 30 de porci, cari pășteau în apropiere, dând de el s'au năpustit asupra lui și l-au mâncat aproape întreg, lăsându-i numai capul. În gură avea încă țevă de pipă. Proprietarii au dat ordin să impuște toți porcii.

Aeroplane rusești în România. Deasupra județului Huși din România (lângă Prut) a fost văzut un aeroplan, care venia dinspre Rusia. De bună seamă, că au fost niște spioni ruși. Aeroplanul a dispărut apoi, fără să i se poată da de urmă.

Luptă cu un urs. În Viena a scăpat un urs prins și a fugit într'o bucătărie, unde a rănit rău două persoane. De-acolo a fugit într'o pivniță mare. Sosind 24 de polițiști, aceștia au închis toate ușile pivniței, au făcut găuri în ele și au început să impuște înăuntru în direcția, unde credeau, că e ursul. După ce au tras o sutăzeci impușcături, au intrat în pivniță, unde au găsit ursul mort.

Demonstrațiuni contra creștinilor în Cairo. În Cairo, capitala Egiptului locuit de Arabi mohamedani, au fost demonstrațiuni mari contra creștinilor. Venind mereu știri despre perderile Turcilor mohamedani, poporul s'a înverșunat și au intrat într'o biserică grecească, unde o căpetenie arabă a ținut vorbiri contra creștinilor. A venit apoi poliția, care a trebuit să se lupte cu mulțimea până ce au putut-o risipi. Pe stradă poporul a început să arunce cu petri după Europeni.

Grevă în Rusia. Consiliul de războiu al marinei din Sebastopol (port la Marea-Neagră) a condamnat 17 marinari la moarte pentru revoltă. Lucrătorii din întreaga împărăție rusească au hotărât să se pună în grevă. Numai în Petersburg sunt 40 de mii de greviști.

După beție, moarte. Din Crai-Dorolț (comit. Sătmărulei) ni-se scrie: Un calvin dela noi, om bătrân de 70 ani, avea darul beției, care i-a și făcut un sfârșit trist vieții lui. Venind beat de rachiu dela crăjmă, a căzut într'o groapă, rămânând mort. *Ioan Erdei*, econom.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărănului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual
De acum până la 31 Ianuarie st. v. 1913	1 cor.

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „Cu paloșul“, care s'a tipărit până acum în foaie.

Lășiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Știri economice.

Baterea banilor. În anul 1913 se vor bate următoarele monete.

512 mil. 500 bucăți de aur de câte 20 cor	20 cor.
200 „ „ „ „ „ „ 10 cor.	10 cor.
2 mil. 500 „ „ „ argint de „ 2 cor.	2 cor.
2 „ 500 „ „ „ „ „ „ 1 cor.	1 cor.

Afară de aceea se vor topi toate monetele de aur, argint, nichel și aramă șterse, din cari încă se vor bate bani noi.

Pământ românesc împărțit la țărani români. Înainte cu câțiva ani Consistorul gr.-or. din Sibiu a cumpărat moșia Alba din hotarul Mercurii (comit. Sibiului). Moșia e de 240 jugăre. Văzând frunțașii români din Mercurea, că Românii doresc să cumpere pământ, au propus Consistorului să parceleze moșia și să o vândă la țărani. Aceasta s'a și făcut prin banca românească din Mercurea, care a vândut-o pe lângă multe ușurări la țărani români din Mercurea, Cunța și Cărpiniș.

O nouă școală pentru tovărăși în România. În ziua de 26 Octombrie s'a deschis în Tecuciu o nouă școală, în care au să învețe cei ce vor avea să poarte socoteliile băncilor populare, ale tovărășilor țărănești de tot felul și ale magazinelor de conzum. Cursurile școlii vor fi de șase luni, din cari două luni vor face elevii practică la bănci populare, tovărășii și magazine de conzum. La sfârșit vor trece un examen.

Îndată ce se va porni și la noi mai cu dinadinsul înființarea băncilor și tovărășilor, ar fi bine să fie rugată *Casa centrală a băncilor populare din București* să primească și băieții dela noi la aceste cursuri.

Cărți și reviste.

Cooperativele sătești de I. Enescu. Sibiu, 1912. Prețul 1 cor. 50 bani. Dl Enescu a fost trimis anume în străinătate, ca să studieze întocmirea tovărășilor (cooperativele) țărănești de tot felul. Rezultatul acestor studii îl publică în cărticica aceasta, arătând, pentru ce trebuie înființate tovărășii, începuturile lor la Englezi, Francezi, Germani și Români, forma și felul lor, însemnătatea lor economică, socială, morală și de binefacere.

După cum se vede, lucrarea cuprinde întreaga chestiune a tovărășilor, de aceea o recomandăm cu tot dinadinsul frunțașilor noștri dela sate, căci le va face bune servicii.

Sistemele de arendare aplicate pe moșiile Academiei. *Studiu economic de Dr. D. Busuiocescu*, inspector agricol. Ed. II-a. București, 1912.

Intrarea lui Mihai-Viteazul în Alba-Iulia. În toată istoria neamului românesc, nu avem zi mai măreață ca aceea, când Mihai-Viteazul, după ce a cucerit Ardealul, — a intrat în Alba-Iulia ca cuceritor și Domn al Ardealului. Intrarea lui a fost măreață! O strălucită ceată de generali și căpitani și purtători de steaguri l-au însoțit. În poarta cetății i-au ieșit închinându-i-se și supunându-i-se mai marii cetății, cu arhiepiscopul catolic în frunte, care să pleacă naintea temutului Voevod Român!

Acest mare fapt al istoriei noastre naționale, este zugrăvit în o prea frumoasă icoană națională de un pictor mare meșter în zugrăvit, — și această încântătoare icoană, a scos-o de sub tipar „Librăria Națională“ S. Bornemisa din Orăștie (Szászváros) și o pune în vânzare, pentru prețul de numai 2 cor. 20 fil. Cu atâta o capătă cece o ia deadreptul din Librărie. Cei cari o cer prin postă, o capătă cu 2.50 fil. trimisă franco (posta plătită), iar cu 2 cor. 75 fil. franco-recomandat. E bine să se trimită pentru postă franco-recomandat, căci dacă un tablou trimis francat simplu se perde, altul în locul lui nu se trimite! Cece prin postă cere 5 icoane deodată, le capătă franco-recomandat în loc de 13.50, cu numai cor. 11.50. Cine ia 10 deodată, le capătă franco-recomandat, în loc de cor. 27.50, cu numai 21 cor. E chip de 60 cm. lung și aproape 50 cm. nalt! Icoană mare, tipărită pe hârtie foarte fină, și în multe colori!

Ist Hühnerhaltung gewinnbringend? (Aduce câștig creșterea găinilor?) de I. Schilling, Flensburg, 1911. Prețul 80 finici (cam 90 bani). Ediția a șasa. Pentru cece cunosc limba germană recomandăm cărticica aceasta, căci e plină de sfaturi bune scrise de unul, care crește însuși găini. După cum arată cu dovezi, și numai dela 10 găini poate o gospodină să scoată 50 coroane câștig curat, dar numai dacă alege găini bune și le îngrijește bine. După învățăturile autorului, găinile de soiul bun pot fi astfel îngrijite, încât să ouă în cursul iernei întregi. Cărticica se poate cumpăra prin librării germane.

Localul de întrunire al Românilor din Sibiu și jur este Restaurantul Brote, pe promenada Bretter, unde se află mâncări și beuturi bune și ieftine.

Ultime știri. Războiul în Balcani.

Holera pe câmpul de războis. — Turcii bat pe Bulgari la Ceatalgea. — Svonuri despre armistițiu.

Constantinopol. Numărul grozav de mare al răniților aduși de pe câmpul de luptă, face ca orice îngrijire medicală să fie cu neputință. Pansamente (pânză și altele) nu mai sunt, iar persoanele cari să înfășoare rănile nu ajung. Cea mai mare parte dintre răniți mor fără ca să le poată da cineva îngrijirea de lipsă. Numărul mare al morților întrece puțința de a se îngropa cadavrele. Străzile în Constantinopol sunt pline de căruțe încărcate cu bagajul celor refugiați. Cei cari fug în oraș sunt siliți să doarmă pe străzi. Nu mai sunt locuințe. Populația săracă o să piară de foame. Cu toții cer pâine.

Londra. Un ziar englez de aci publică unele amănunte asupra măcelurilor din Albania. Anume: În împrejurimile orașului Üsküb au fost măcelăriți 2000, iar la Pristina 5000 de Albanezi. După ocuparea orașului Üsküb, comandantul trupelor sârbe a trimis patrole în toate părțile, cari au aprins o seamă de sate albaneze și au măcelărit pe locuitori. În Üsküb încă au fost măcelăriți o mulțime de albanezi. Cadavrele au fost aruncate în apă. Se spune, că riurile din Albania sunt pline de cadavre.

Constantinopol. Lupta dela Ceatalgea s'a început de mai multe zile și e foarte crâncenă. Intre trupe s'a ivit holera. Intr'o singură zi au fost la 500 de îmbolnăviri.

Sofia. Turcia a cerut pace. De aceea s'a adresat guvernului bulgar, întrebând asupra condițiilor de pace.

Belgrad. Armata sârbească a cuprins Monastirul. Trupele turcești, după o luptă desperată de două zile, s'au văzut constrânse a se retrage. (Asupra căderii Monastirului s'au lăsat o seamă de vești: din unele părți sârbești se spune, că 50 mil de turci ar fi căzut prizonieri, iar de alte părți se zice, că numai 30 de mii. La tot cazul povestea e cam umflată. *Observarea Redacției*).

Berlin. Biroul de informații Wolff primește vești îngrozitoare despre stările de pe câmpul de luptă. Holera bântue foarte tare. Pe o întindere de kilometri plutesc în mocirle cadavre de cai. Soldații chinuți de sete sunt siliți a bea apă de prin acele mocirle. S'au luat măsuri contra lățirii holerei, dar acum e prea târziu.

Londra. Cunoscutul bun prietin al Românilor, Scotus Viator, publică un articol în ziarul „Spectator” unde propune, ca Constantinopolul să se dea României. Prin aceasta împărțire, orașul ar ajunge sub stăpânirea unei puteri mijlocii, astfel că s'ar delătura mărul de ceartă dintre Marile Puteri, cari fiecare ar dori ca să cuprindă Constantinopolul. (N'ar strica să ajungă lucrurile acolo, dar cu greu se va putea. *Obs. Red.*)

Sofia. În cercurile din jurul guvernului bulgar tot mai des se aud atacuri împotriva României. Se zice, că, dacă România n'a voit să se amestece dela început în războiu, atunci n'are nici dreptul de a cere ceva, din ceace au câștigat armatele aliate. Dorința României, ca hotarele ei să

fie altcum întaruite, dela Silistra până la Batsik, nu se poate împlini, pentru că Bulgaria ar pierde atunci 4 orașe însemnate: Rusciucul, Silistra, Varna și Cămen. Bulgaria s'ar fi învoit, înainte de începerea războiului, ca să se reguleze mai bine granița dintre ea și România, dar Rusia a împedecat-o totdeauna la așa ceva.

Triest (oraș austriac cu port lângă mare). Aci au sosit mai multe trenuri cu soldați. Trupele au fost duse numai decât în hangarele portului, unde e loc pentru 20 mii de oameni. Portul, care de altcum e liber, acum e închis și păzit de poliție și soldați finanți. De tabăra militară nu-i permis nimănui a se apropia. Șase mii de soldați au fost imbarcați pe vaporul „Francisc Iosif”, care a plecat pe Marea Adriatică, iar vaporul „Bregenz” a plecat cu 8000 de soldați. Alte trenuri cu soldați sunt așteptate. Noaptea nu se mai lucră în port, iar la 6 ciasuri seara se închid toate străzile, cari duc spre port.

Constantinopol. Guvernul turcesc vestește, că aripa dreaptă a armatei bulgare a fost nimicită la Ceatalgea. Turcii au făcut prizonieri 8000 soldați bulgari și a pus mâna pe 42 tunuri de-ale Bulgarilor. Lupta s'ar fi sfârșit pe linia dela Ceatalgea.

Turcii au început un foc îngrozitor de tunuri și asupra aripei stânga a armatei bulgare, respingând pe dușman. În întunecimea nopții, Bulgarii au fost bătuți cumplit, astfel că au trebuit să se retragă cu mari pierderi, iar 8 batalioane au căzut prinse. Focul tunurilor a fost atât de puternic, încât la o depărtare de 6 kilometri se cutremurau toate casele.

Viena. Pe lângă nemulțumirea Austro-Ungariei față de Serbia, de când aceasta din urmă vrea să se întindă și asupra Albaniei, — s'au mai ivit și alte neînțelegeri între Austro-Ungaria și Serbia.

De când trupele sârbești au ocupat orașul Prizrend din Albania, consulul austro-ungar de acolo, Oscar Prohászka, e ținut într'o adevărată prinsoare. L'au închis la poliție și nu lasă pe nimeni să vorbească cu el, ba nici să scrie ministrului de externe dela Viena. Aceste neajunsuri au dus lucrurile atât de departe, încât pe Marți și Mercuri, săptămâna aceasta, se credea că războiul între Austro-Ungaria și Serbia nu se mai poate încunjura.

Budapesta. Reprezentantul Austro-Ungariei în Belgrad, contele Ugron, a cerut dela guvernul sârbesc declarațiune în toată forma, asupra purtării armatei sârbești față de conzulia Austro-Ungariei.

Ministrul-președinte bulgar, Pasici, a răspuns, că s'au luat măsuri pentru ca libertatea consulilor să fie deplin asigurată. De acum înainte ei vor putea trimite orice scrisori și telegrame, fără ca acelea să mai fie controlate sau oprite de cineva în Serbia. (În urma acestei declarațiuni a ministrului sârbesc, nu mai e temere așa mare, de un războiu între Austro-Ungaria și Serbia).

Sofia. La cererea Turciei pentru armistițiu guvernele țarilor aliate s'au înțeles între olaltă, iar după aceea guvernul bulgar a telegrafat următoarele: Condițiile noastre sunt, ca Turcia să-și retragă trupele dela Ceatalgea, să promită că nu va mai concentra trupe, capitularea garnizoanelor dela Adrianopol, Scutari, Ianina și Dibra. (Dacă Turcia va primi aceste con-

diții, se va începe apoi negocierile asupra tratatului, care să se încheie pe linia Turciei, cuprinșe de țările aliate, iar după aceea se va încheia pacea în toată formă).

Sofia. Aci a fost așteptat pe Mercuri (20 Nov. n.) răspunsul Turciei, asupra condițiilor pentru încheierea armistițiului. Dar n'a sosit încă nici un răspuns.

Constantinopol. Guvernul a încuștițat pe comandantul suprem al armatei turcești despre condițiile de pace ale armatelor aliate, dar el (guvernul turcesc) n'a luat încă nici o hotărîre în cauză. (Telegramă trimisă din Constantinopol în 21 Nov. n.)

Constantinopol. Guvernul turcesc a primit știre dela Nazim Pașa, că Lunii și Marți (18 și 19 Nov. n.) lupta dela Ceatalgea a ținut mereu, iar Turcii au învins pe Bulgari. Aceștia din urmă au avut 5000 de morți. (Telegramă dată din Constantinopol în 21 Nov. n.)

Din știrile sosite în decursul zilei de Joi se pare, că soarta Turcilor începe a fi mai norocoasă, deși o telegramă din Sofia trage la îndoială învingerile Turcilor. Astfel este a se înțelege și întârzierea răspunsului Turciei asupra armistițiului.

O telegramă din Constantinopol, trimisă tot în 21 Nov. vestește însă, că în 20 Nov. n'ar fi fost nici o luptă la Ceatalgea, iar cu încheierea armistițiului ar fi fost încredințați: Nazim Pașa, Ized Pașa și Schadan Bey. Pe de altă parte se vorbește în Constantinopol, că Bulgaria ar fi impuțernicit oamenii ei, ca aceștia să poată pertracta și asupra păcii peste tot. (Asta ar însemna, că li teamă și Bulgarilor a se mai lupta).

Poșta Redacției și a Administrației.

Pentru ceice ne trimit poezii. Am mai spus din când în când, că Foia Poporului publică numai poezii populare, dar și acelea numai dacă sunt bune și cuviincioase. Căci nu oricine știe să așeze vorbele, ca să se potrivească la sfârșit, sau să facă o poezie bună de publicat, mai ales, că nici nu o limbă po pământ, în care să poți face așa de ușor versuri — rele, ca în cea românească.

Poezii de colelalte nu publicăm. Am luat numai de-ale d-șonrel Marin Cuntan, care e o poeză recunoscută și la Românii din Țară și are cârți de poezii. Am mai publicat și de-ale dlui Petro Orlășeanu, care însă face poezii de învățătură și uneori de glumă, singurele potrivite pentru o foaie tipărită pe sama poporului. Poezii despre iarnă, dragoste și ntele se trimit la revista literară, cum e „Luceafărul” din Sibiu sau „Cosinzeana” din Orăștio. Redactorii dela aceste reviste vor ști apoi, care e de publicat și care nu.

M. Pop, Terre-Haut, Ind. Schița de nuvelă a D-Voastră nu ni se pare isprăvită, căci cetitorii nostri nu pot trage nici o învățătură din hotărîrea de-a pleca la America, fără să se vadă urmările acestei hotărîri.

Mai multora. A doua tragere la loteria Ligei culturals din București nu s'a făcut încă. Îndată ce se va face tragerea, vom publica numerele, ca și anul trecut.

D. D. Graur, inv. Noi am publicat încă de mai de mult câteva amănunte despre întrebuintarea și estinirea zahărului pentru must, așa că acum nu mai putem reveni. Înștiințare bibliografică vom face îndată ce vom vedea acestea, căci pentru cetitorii nostri trebuie făcută povărit lor.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

A apărut

Călinarul Poporului pe 1913.

— Anul al XXVIII-lea. —

Ca în toți anii, așa și în anul acesta, „Călinarul Poporului“ este cel mai bun, cel mai bogat în cuprins, cel mai frumos și cel mai bine îngrijit dintre toate călindarele noastre. Despre asta se poate convinge oricine, îndată ce a luat în mână acest călindar, care cuprinde

preste 200 pagini numai literatură de cetit,

far la olaltă cu celelalte publicațiuni cuprinde la

350 de pagini

De altcum „Călinarul Poporului“ și trebuie să fie cel mai bun dintre toate, fiindcă este și cel mai vechii călindar pentru poporul nostru. Doar în decursul celor 28 de ani, decând apare, ceice îl îngrijesc s'au orientat destul de bine, că de se are lipsă poporul românesc.

Dovezile sunt următoarele: „Călinarul Poporului“ spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1913, după călinarul de 140 ani, apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștempele etc., precum și numele tuturor bărbaților noștri, cari stau în fruntea Conzistoarelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școalele noastre populare, despre gimnazii, seminarii, școalele de fete, apoi numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriși, de binefacere, de agricultură, însoțiri sătești, bănci, tipografii etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele conducătorilor lor. Ca un lucru bun, ce trebuie să se afle într'un călindar cum se cade, se poate numi felul cum sunt aranjate

târgurile de țară după luni și după comune

unde se arată pe lângă târgurile de mărfuri și

târgurile de vite, oi, cai etc.

Aceasta e o întocmire, ce nu se află în nici un alt călindar românesc, decât în „Călinarul Poporului“.

Dar fiindcă noi voim a da cetitorilor, pe lângă partea calendaristică, și alte lucruri frumoase și folositoare de cetit, — dacă vom lua în mână „Călinarul Poporului“, atunci vom vedea, că în el se află o sumedenie de învățătură și povește. Vom aminti numai unele articole mai de seamă.

Partea literară

se începe cu: frumoasa poezie (cu 2 ilustrații) despre Mihaiu Viteazul „Goroslău“, de Nicolae Iorga. Urmează apoi un interesant articol despre Basarabia (cu 6 ilustrații) și un Cântec din Basarabia.

După acest articol istoric se află povestirea *Mai mare e mintea decât banii*, de C. Rădulescu-Codrin, apoi frumoasa poezie *Vis de aur de Volbură Poiană*, careia îi urmează instructivele articole *Spântul Ioan Gură de aur despre creșterea copiilor și Rugăciunea*.

Inflăcărata poezie *Ardealule țară de jale*, de P. Pădure și *Din proverbele lui Solomon* încă merită o deosebită atențiune.

Urmează apoi articolul: *Cum poți ajunge la adânci bătrânețe*, poezia *Arhanghelul de război* poet Dr. Ioan Borgia, un articol despre *Expozițiile de copii, anoc-*

nota de Speranță Boerul pe ceea lume, Cântecul plugăresc Până nu știu cu moșie de Petru O. Orășanu, și Cântecul oierilor de I. U. Soricu.

Ca ceva nou aducem în acest an

Călinarul gospodăriei

unde se dau tot felul de povește și sfaturi, cum trebuie să lucre un econom harnic peste an. Acest articol intitulat „Călinarul gospodăriei“ se întinde pe o seamă de pagini. Toate îndrumările sunt aranjate după luni. Aci economul nostru află ce trebuie să lucre de pildă în luna lui Martie la câmp, în viie, în grădina de pomi, în stupină etc., — tot asemenea se dau poveștele pentru toate cele 12 luni de peste an.

La sfârșitul acestor interesante povește se află articolul

Advocatul poporal

în care se dau foarte folositoare îndrumări pentru oamenii noștri asupra legii despre dreptul de proprietate, dreptul de zălogire și cartea funduară.

După acest articol urmează o mulțime de

Poezii populare

din Feldru, Reteag, Măceu, Selagiu, de pe Olt, din Cățeau, Gheria, Sâncel, Bănat, Avrig, Suceag, Rodna, țara Oașului etc. etc. De d-șoara *Maria Cunțan* încă sunt publicate niște frumoase poezii populare din Mărginime, de pe Câmpie etc.

Incheierea părții literare a Călinarului o formează rubrica

Răvașul nostru

care se estinde pe vr'o 30 de pagini. Aci ni-se spune toate lucrurile — bune și rele — mai de seamă, ce s'au petrecut peste an, atât la noi Români, cât și în alte țări străine. La sfârșitul *Răvașului* — care nu se află în nici un călindar de-ale noastre — se povestește pe mai multe pagini toate întâmplările mai de căpetenie dela

Războiul din Balcani

Asupra acestui războiu nu se află nimic scris în călindarele, ce au apărut până acum. Noi am amânat însă puțin scoaterea călinarului tocmai pentru a putea aduce știrile mai de seamă despre războiu. Ba în călindar dăm

40 de ilustrațiuni dela Războiul din Balcani

intre cari: Fotografia regilor Bulgariei, Serbiei, Greciei, Muntenegrului, Sultanul Turciei, vederi din Constantinopol, din Macedonia, bătaia dela Kirkilise și Adrianopol, aprinderea orașului bulgăresc Varna, prinderea soldaților turci din partea Bulgarilor, orașele Üsküb și Adrianopol, vederi din Salonic, Scutari, Podgorița (orașe unde s'au dat lupte mari). În alte chipuri ni-se arată cum sunt îmbrăcați soldații turci, bulgari, sârbi, greci și muntenegrini. Afară de aceste ilustrații se mai află în călindar încă

alte 28 de ilustrațiuni

cu vederi din Basarabia, fotografiile răposaților Dr. Lemeni, Ioan cav. de Pușcariu, Dr. I. Borgia, bustul lui Barițiu, fotografia lui și casa unde s'a născut, apoi niște frumoase fotografii dela expoziția de copii din Rășinari, a dlor Prea Sfinția Sa episcopul Cristea, marele mecenat Stroescu. Octavian Goga și Victor Tordășianu și alții, cari au luat parte la aceasta expoziție.

Cino comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 40 bani bucata, mai capătă două călindare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de postă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 28 bani, dela 50 bucăți în sus cu 24 bani unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călindare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela postă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă posta. — Călindare nevândute se primesc înapoi până la 15 Februarie n. 1913. Dar trebuiesc trimise plătite de postă, care nu se poate detrage din preț.

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foi Poporului“. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călindare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călinarul: cu 28 bani acelora cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 30 bani acelora cari comandă mai puțin de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și poșta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Intr'un pachet de 5 chilo intră 30 bucăți. Pentru pachete dela 1 chilo până la 5 chilo costă posta 72 bani. (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo sau de cinci). Iar dacă călindarele se plătesc numai la scoaterea dela postă, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo 81 bani.

Toți ceice comandă călindare, sunt rugați a ceti bine aceste condiții de vânzare. Îndeosebi ne adresăm acelora, cari comandă câte 4—5 călindare, pe cari să le plătească când scot pachetul dela postă. Așa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult posta. De aceea să se trimită banii înainte.

Loc deschis.

Renumele bun al oleiului de ficat de pește a lui Zoltán e meritat. Reclamele sunătoare pentru alte mijloace n'au nici un efect, fiindcă oricine, care a făcut o probă, s'a convins de huuul efect și neîntre-uta pierdere de notremânt, ce o are acest oleiu de pește. So capătă pentru 2 coroane în sticlă în toate apotecele.

Aviz.

823 1-1

Cartea de cetire pentru cl. IV, de Dr. I. Stroia-Lăpădat și Crișan s'a aprobat de In. micistru sub Nr. 148.080/1912. Se poate procura dela librăria archidiecezană și dela D Lăpădat din Săliște (Szelistye, Szebenm).

Publicațiune.

Casa de cărcimă a co munci **Opreacertșoara**, con stătătoare din 4 odăi, să dă în chirie pe calsa licitațiunei publice în 30 Noemvrie n., la 10 ore a. m., pe timp de 2 ani 11 luni, și adică din 1 Februarie 1913 până în 31 Decembrie 1915.

820 1-1

Prețul strigării 700 cor., vadiu 10%.

Condițiunile mai detaliate sunt expuse spre vedere publică în cancelaria notarială din Stroacertșoara, cari în timpul oarelor să pot vedea Opreacertșoara, în 10 Nov. 1912.

Primăria comunală.

Ușor ca o penă
și elegant

Asupra
avantajilor

Mai durabil
ca pielea

Berson

călcăile de gumă
sunt cu toții în curat

Târgurile de țară.

(Zina târgurilor e după calendarul vechi).

12 Noembrie: Chisdu, Cuci, Ohiala-
cuta, Oherghio-Ditro, Gârcoi, Huedin, Vin-
țul de Jos.

14 Noembrie: Cason.

16 Noembrie: Komarom, Olafalșul-
marc, Zabola.

17 Noembrie: Medias, Sic.

18 Noembrie: Chichiada marc, Chiși-
nou.

19 Noembrie: Beclean, Canija marc,
Chibot.

20 Noembrie: Soborșin.

21 Noembrie: Capotnoc-Mîmăștur, He-
jesfalva, Zelau.

23 Noembrie: Așel, Blaj, Făgăraș, O-
răștie, Petelen, Turda.

25 Noembrie: Bichiș-Ciaba, Cînadul
sârbesc și nemțesc.

De vânzare

se află o grădină de 1600 stânjini
în Sibiu, strada Lemnelor (Holzgasse) Nr. 24.

Frați meseriași!

Azi, când împrejurările de trai să îngreunează
din zi în zi,
când pentru pâinea de toate zilele trebuie să
dăcem luptă grea,
când dările și poverile publice sunt așa de
grele, încât sub greutatea lor abia ne mai putem
mișca,

când în toate statele și țările cel mai înalt
principiu îl formează fericirea cetățenilor,
atunci să formăm astfel de instituții cari sunt
spre rîul nostru.

De bucă seamă știți că corporațiunea Inter-
preșitorilor de clădiri de aici din Sibiu s'a estins
asupra tuturor industrișilor.

Iată deci că avem și noi o corporație Indus-
trială, carea, dorere, e atât de timpurie și fără scop,
încât cu ea nu numai că nu ne putem feriți, ci pe
lângă ea dăcem o viață în agonie.

Veți ști, că instituția aceasta are lipsă de un
capital de 16—20,000 Coroane anual, și știți că suma
aceasta de unde are să înre? Noi industrișii trebuie
să ne îngrijim de ea!

Și vei crede că cu instituția aceasta te vei
feriți? Da de unde? Cări autoritatea industrială o
să rămână și pe viitor, iar pe lângă aceasta cor-
porațiunea industrială e numai o povară nouă!

Dopăce forma și ființa acestor instituții nu-ți
este cunoscută, în interesul bine priceput al Tău,
subscrie comisiunea a hotărât a ținea o adunare
publică, care se va ținea la 27 Noembrie 1912
seara la 8 oare în sala cea mare (etaj) dela Unicum.

Ești rugat deci, ca la adunarea aceasta să Te
prezinți în persoană, undă în mod gratuit vei primi
informații asupra nefericitei exi tențe a corporațiunii
industrișilor.

E de dato ia Ta, ca și pe cunoscuți să-i
îndemni a lua parte la adunare.

Cu salut colegial

Comisiunea aranjatoare.

Publicațiune.

Comuna Nucet exarândează în 8 Decem-
vrie 1912 st. n., la 1/11 oare a. m., prin licen-
țiere publică, cărelma comunală edificată în
anul acesta în mijlocul comunei pe timp de trei
ani începând cu 1 Ianuarie 1912 st. n. Prețul
strigării 850 coroane. Vadiu 10%. 819 1-2

Condițiunile toate se pot cerceta zilnic în
câncelaria comunală.

Nucet, în 17 Noembrie 1912.

Primăria comunală.

Nicolae Olariu,
not. cerc.

Steva Simion,
primar.

De vânzare.

În comuna Lunca (Küküllölonka)
gara Hususku (Hosszuaszó) se află de
vânzare din mână liberă o casă
foarte bună, cu 3 odăi, local de căreimă
și boltă cu licență, grajd pentru
4 vite, șopron și grădiuă cu pomi de mai
multe soiuri, în ostensiune de 1 jugăr. Comuna
e curat românească. Doritorii să se adreseze
proprietarului Simon Samuel în
Lunca (Küküllölonka, u. p. Hosszuaszó).

Doi învățăcei

în otato dela 14 ani în sus, se primește în co-
vrigăria lui Bucur Hur-
dubelea în Rășinari. 811 2-3

O casă

la țară, zidită cu îmbolditură, având și cărcimă,
o de vânzare din cauza bătrânețelor. Amănunte
se pot primi dela Markus Mandl în Sibiu,
Knopfgasse Nr. 2. 807 8-3

Dentist

615 14-53

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor

întrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Un morar

818 2-3

cășitorit, caută loc la o moară de
benzin sau mânăță cu oleiu. Adresa respectivului
se poate afla la administrația „Foi Poporului“.
Pentru răspuns a se adauge marcă de 10 bani.

Vier de vânzare.

În comuna Vecserd, la Nico-
lae Radu, jurat comunal, se află de vân-
zare un vier de prăsilă țercat cu
alb și negru, soiul cel mai bun de porci, cu preț
moderat. Cine voește a-l cumpăra să se adreseze
proprietarului său numit, 818 2-2

Caut o fată

808 3-3

frumoasă, sio cât de stracă, din jurul Sibiuului,
care dorește să vie în Statele Unite. Subsem-
natul sunt un bun proprietar în apropierea
Sibiuului și în bună stare în Statele Unite.
Am otato de 24 ani și aș dori să mă căsă-
toresc cu o fată frumoasă, dar Româncă, la
care i-aș trimite la vreme bilot de vapor și
toate apesele până în Statele Unite. Doritoara
e rugată a se adresa, trimițând și o fotografie,
la V. Paleru, Harvoy, Ill., Nord-America.

Germania

societate de asigurare pe acții

Înființată în anul 1857

în Stettin

Înființată în anul 1857

Representanța generală pentru Ungaria: Budapesta, Teréz körút 25.

Asigurări încheiate la finea an. 1911 K un miliard 70 milioane

Fond de siguranță la finea anului 1911: K 475 milioane

Reserve de câștig pentru împărțirea de divi-
dente pe seama asiguraților K 37 1/2 milioane

Germania asigură nu numai pentru viață și moarte, dar și
cu încetare de plătire a premiei pentru caz de invaliditate
(neputință) și solvește o rentă anuală de 5 sau 10 pro-
cente a sumei asigurate pe seama asiguratului, iar la impli-
nirea termenului de asigurare plătește suma asigurată întreagă.

Prospecte și informațiuni gratuite dă Inspectoratul din
Sibiu—Nagyszeben, strada Iosif (Josefgasse) Nr. 3/b sau
agentura pentru Sibiu: Karl Hollinek, Sibiu, Piața-mare Nr. 19.

Să primesc agenți pe lângă proviziune frumoasă.

811 1-8

Prăvălie nouă!

Subscrisul îmi permit a Vă aduce la cunoștință, că eu ziua de 11 No-
embrie n. 1912, am deschis în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 5 o

Prăvălie de modă pentru dame și domni

și mă aflu în plăcuta poziție de a Vă putea servi cu un asortiment bogat de
tot felul de articli de modă, pe lângă cele mai moderate prețuri.

Asortiment de stoffe englezești și catifele pentru costume, stoffe de mătăsă,
dantele, tuluri, voaluri etc. — Toți articlii necesari pentru croitori.

Cu stimă

Aurel B. Grün și Fratele

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 5.

2 băieți

se primesc ca **invățăceli** în lucrătoria mea de cismărie și ghetărie. **Teodor Moldovan, Sibiu, strada Elisabeta Nr. 85.** 7893 0-6

De vânzare 806 3-3

se află o **casă** constătoare din 3 odăi și 2 culine, Sibiu, Poarta Turnului Nr. 115. Tot de această curte se mai ține o parcelă, care corespunde în Wachmannngasse. A se întreba acolo.

S'a perdut o bivolă

ed coarne cu semnul 32. — lipsește din 25 Octombrie n. 1912. — Cei ce știu ceva, binevoiască a aviza pe păgubașul **Andreas Schnell, Turnișor Nr. 212.** (805 8-3)

O casă

pentru economie, care constă din două odăi, culină, șură, grajd și 298 metri pătrați grădinișă, se vinde din mână liberă cu preț estin. A se adresa la cancelaria **Dr. Boncz** avocat, Sibiu, strada Cisnădici 39. 809 3-

Un număr foarte mare

de acții dela banca „Ajutorul“, din Șeica-mare sunt de vânzare. Informații se dau la administrația „Foi Poporului“, în Sibiu. 695 12 15

30,000 părechi**păpucl și ghet**
se vând cu preț redus**Toate în lume****se scumpesc!**

pâinea, carnea, chiria casol, — numai păpucl și ghetele escutate la atelierul lui

VASILIE BAN

la „Cisma mare roșie“

— după cum se numește prăvălia lui, se ieftinește

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălziminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lăsa păpucl buni și tralnici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN, Sibiu

Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7.

Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 cre înainte de amiază.
COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PAŢA ACUMA 668 -23

Se caută

• **menajeră** inteligentă și activă, care are cunoștințe perfecte în bucătăria fină și știe coasă și cu mașina. Angajament anual. — Informații se pot afla la administrația „Foi Pop“. Pentru răspuns a se adăuga o marcă poștală.

Tot în această familie se primește și o **fată în casă**, care are deja praxă, e iubită de ordine și curățenie 814 2-2

Haine pentru domni și băieți

costume pentru copii, pardesiuri și mărfuri de blănării în cea mai bună calitate și cel mai nou facon recomandată, pe lângă prețuri foarte reduse. 708 11-

Eduard Elias
Sibiu, Piața-mică Nr. 13.

Onorate Domnule!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, deja din anul 1910 începând am deschis în Budapesta un

Birou de informații și Agenură românească.

Dau ori ce informații în ori ce cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații relativ la petițiile înaintate la diferitele ministere și la alte oficii publice. Dau informații în chestii de licențe. Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă. Cu drag îi conduc prin Budapesta pe aceia, cari vin să vază frumusețile orașului, ori cu afaceri prin capitală.

Cumpără pe bani gata

tot felul de galițe, ouă, miei, porci, oi, viței, vite mari, porci, lână, piei, iepuri, — mai departe mere, pere, nuci, pruno, miore de stup, ceară, fasole, cartofi, ciuperci, varză, vin, rachiu, fân, mohor, lemne; păduri; moșii. 627 11-

Dacă îmi trimiteți adresa

bucuros. Vă trimit în fieștecare săptămână un „Aviz săptămânal despre prețurile diferitelor mărfuri din Budapesta.“

Esoperez

dela băncile cele mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare cu procente mici.

Vă fac atent

că în interesul DV. este, dacă în ori ce cauză Vă adresați mie. Dacă veniți la Budapesta, să veniți la mine, căci eu Vă recomand advocați buni, medici vestiți, Vă conduc pe la fabrici să Vă alegeți mașine, motoare, mori, ferestre, pompe, automobile etc. Grijese ca să nu fiți înșelați. Fiind de față, ca martore la facerea contractului, nu las ca contractul să conțină altceva, decât ceea ce am hotărât și cum am tocmnit. Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini prin agenți străini, au fost înșelați iscăind contracte a căror conținut nu l'au cunoscut neștiind țărani români ungurește.

Planul meu este ca, conducând pe românul nostru la fabrici și nu la agenturi de mașine, drept din mână primă să-și cumpere cele trebuincioase, și să-l scutose de șarlataniile agenților și să-l scap de proze. — Vă ofer serviciul meu cinstit și românesc pentru o taxă mică. Pentru răspuns să îmi alăturați o marcă poștală.

Cu stimă:

L. OLARIU, Budapesta, II., Tölgyfa-u. 16. II. 8.
In Buda, lângă podul „Magitlid“.

Capital social Coroane 1.200.000.

Telefon Nr. 189.

Postsparcasna ung. 29,349.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszabem.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de Institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.
Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiți de încredere ai societății. — Prospective, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în ori ce afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszabem — Edificiul „ALBINA“.

428 40-

TUSA

răgușeala și catarul le vindecă mai bine
Bomboanele Pemete ale lui Réthy

La cumpărare trebuie avut de grijă și să se ceară anume bomboane Réthy, de oarece sunt multe imitațiuni, cari nu ajută nimic.

Prețul: o cutie 60 bani, o cutie mare 1 cor.
De vânzare peste tot local. 755 3-6

Renume universal

are cinsul de buzunar marca „Sirena”, 14 cor, aur american double, anker-remontor ce merge 36 de oare. Prin cumpărarea întregii produceri din aceste cinsuri, mă aflu singur în poziție a putea oferi pentru prețul grozav de ieftin de 4 cor. 90 bani acest cins, care posedă un mecanism prima elvețian, astfel că nici nu se poate deosebi de un cins de aur, ce costă 100 cor. Pentru mersul regulat garantez 5 ani.

1 bucată 4 oor. 90 bani, 2 bucați 9 cor. 60 bani, Mai departe oferez un cins Gloria, de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La oricare cins se alătură în cinsle un lanț elegant aurit. Nu e nici un risic, Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin 721 7-3

S. Kohane, export de cinsuri
Krakau, Sebastiangasse Nr. 15.

Nu uita

stimate cititor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat citit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai citit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribuți și D-Te la răspândirea și lățirea foilor noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în viața noastră adevărată că în vremea de azi e lățătoare a o. hi multimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupesci sunt atrușate și cari în urma ușurinței din tinere și prin deprinderi rele și-au sdrușinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suferim ca acestei rătăcirii îngrozitoare să se puă capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimii deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui omeni să și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere născăsurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste născăsurile ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unul astfel de medic specialist, conștient, — care știe să dea asupra veteșii sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morbușilor ce deja auvenia există atunci apoi va facea existența boalelor secrete.

De o chemare stă de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al D-rului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzeum-körut 18), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra veteșii sexuale unde sângele și sucurile trupesci ale bolnavului să curgă, nervii să se liniștesc, tot organismul să se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletesci să se liniștesc.

Fără contrabara ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare chiar și cazurile cele mai negre, ranele sifilitice boalele de țere, beșic, nervi și și-a s. i. z. aref, incapacitățile de confus și minții, urmările onanței și ale sfâșielui, erecțiile de spaimă, sâmbirea puterii bărbătești (impotența), vătămăturile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei o sală de așteptare separată și eșire separată. În ceea ce privește cura, depărțarea nu este pîdeacă, căci dacă cineva, din ori-care cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă și de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fiecare. Institutul se îngrășe și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.) 780 8-—
Tratament și cu Salvarsamul Ehrlich 606.

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta IV., Muzeum-körut Nr. 18.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

In SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 724 82-—

Oă berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Auleol

La Tuse, răgușală și Introcănare ajută sigur și repede

Trăiască

Afurisita de tusa mă înecă.

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare

Un carton 1 cor. și 2 cor.
Carton de probă 50 fil.

Pastilele lui Egger mă scapă iute.

In Sibiu să poate căpăta în apotecele:
Guido Fabritius, I. C. Molnár, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, Alher Zink.

In Sebeșul-săsesc în apotecele Stefan Heitz, I. C. Reichard și Walter Metz.

741 9-26

Prima neguțatorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof”.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri.
Mare neguțatorie de rachiuri de Drojdil, Trevere și Prune.

Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.

Mare atențiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiană, Fabrică de mașini agricole, Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de motoare dela prima fabrică, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și mașini de treerat din renumita fabrică Hofherr dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton câtrănit pentru învălit, Pânză de sârmă pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientos.

581 27-—

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang și bine uscate, în orice cantitate, aduse la fabrica de parchete **Neusehloss Nasicz** în Slavonia, precum și tot felul de **scânduri de brad, trepte, lați și alte lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine prețuri recomandă și livrează 458 24—

Glanz, Szánto & Macelariu
magazin de lemn de lucru
Sibiu, strada Rulului (Flussgasse) Nr. 6

Pregătesc

peruci pentru păpuși

executate cu gust.

Plete, bucle de păr

și tot felul de părți de păr, pe lângă cea mai acurată execuție.

Adaus de păr

pentru „frizură modernă” în depozit

Frizare pentru dame

în sau afară de casă. Tot aici se și compără păr intrare pentru dame pe sub poartă în stânga, ușa primă. Pentru binevoitoare comande se roagă

Fritz Essigmann,

804 2-8

Frizer,
Sibiu, Schmidgasse 15.

Institutul de asigurare „TRANSSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5. **SIBIU** Strada Cisnădiei 5.
recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai ieftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre, asigurări de copii, asigurări pentru serviciul militar, asigurări de studii, asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu restituire de 3% interese și asigurări pe spese de înmormântare.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1911	K 5.275,798-23	Stârca asigurărilor cu foc	K 127.763,744—
Capitale asigurate pe viață achitate	5.146,568-36	sfârșitul anului 1911	„ 10.981,922—
		Fonduri de întemeiere și de rezervă	„ 2.520,492—

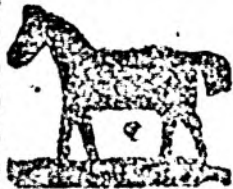
Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Prsoane versate în acuziții, cari au legături în cercuri bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile. 767 8—

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinoară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru cărofat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și p rocovășuri, portmonee și bretele solda și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzob) permanent în deposit. 62 51—

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (toluri) de cai și cofere de călătorie.

Castigul eventual în milioane marce.	Anunț de noroc	Căștigurile sunt garantate de stat
--------------------------------------	----------------	------------------------------------

Invitare de participare la șanșele de câștig

la loteria mari garantată de statul Hamburg în care trebuie să se câștige sigur

18 milioane 781.000 marce.

În urma hotărârii guvernului, loteria aceasta s'a îmbunătățit foarte mult prin mărirea capitalului. Astfel că aproape toate câștigurile s'au urcat cam cu 40% față de mai înainte, prin ceea ce aceasta loterie are cele mai bune șanșe de câștig. Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos până acum a fost

600.000 de marce

iar pentru viitor s'a urcat la

Un milion de marce.

Cele mai mari câștiguri mai mari pot fi eventual de:

900.000 marce	305.000 marce
890.000 „	303.000 „
880.000 „	302.000 „
870.000 „	301.000 „
860.000 „	300.000 „
850.000 „	200.000 „
840.000 „	100.000 „
830.000 „	90.000 „
820.000 „	80.000 „
810.000 „	70.000 „

precum și multe câștiguri de câte 60.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 10.000 marce etc.

În total loteria conține 100.000 de lozuri, din cari 66.028 de numeri — **adecă mai mult ca jumătate** — în decursul celor 7 trageri trebuie să se trase.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasă primă sunt: 769 8—10

Loz întreg 10 M. (12 K)	Loz de jum. 5 M. (6.—K)	Sfert de loz 2.50 M. (3.—K)
-------------------------	-------------------------	-----------------------------

Planul oficial de lozuri provărat cu emblema statului în care sunt espuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o consemnare a câștigurilor, îl trimite la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista oficială a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătesc prompt sub controlul statului. Comande rog acuma sau cel târziu până la

29 Noembrie n.

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg (Nr. 994)

Tăiați aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen., bancher, Hamburg (Nr. 994)

Trimite-mi — { Loz întreg à 10 Marce (12—K)
 „ de jumătate » 5 „ (6.—) »
 „ de un sfert » 2 50 » (3.—) »

Adresa:

Prețul aici alăturat cu mandat } Ce nu-l dorit,
Trimiteți cu rambursă } să se ștergă.

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de 731 10—

Haine pentru domni, dame, băieți, fete și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame.

Mare alegere!
Prețuri fără concurență!

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandei de corp.

Beutură esecelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influințează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate notecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu. 591 51—

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere lăzosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații să dați și comande să primere la administrația FOAIA POPORULUI.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

noutățile 723 97—

Știți chiar acum, pentru halne de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și halne de talie, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisouri și „Haglam”, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverențelor confecționate la atelierul meu, îmi permit a strage deosebită atențiune a On. domnă preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articl de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

La „Croitoria Universală”

I. PETRASCU

Strada Cisnădiei Nr. 30. **SIBIU.** Strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalia de aur.

Premiat:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premio și medalia de aur.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprîjiniți industria română!

7:8 10—

500.000 de pași

pointo umbla cu nea o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau provăzute cu numele **George Limpede.**

Gratis reparez

orice în timpul de executia dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp o de lipsă ceva reparare.

George Limpede

Sibiu, Piața Brânzei Nr. 9.

Mobile

în toate stilurile, cea mai solidă executare

moderne

pe lângă garanția recomandă

Emil Petrușiu

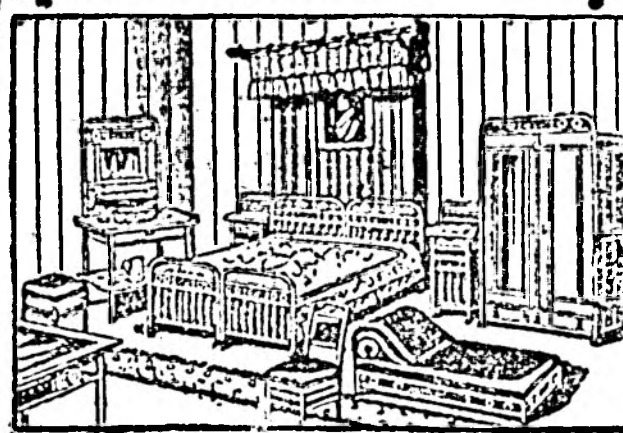
fabrică de mobilă.

Telefon Nr. 47 cu legătură în întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărare.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserică nouă și vechi.

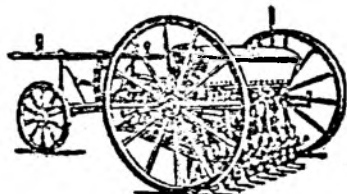

Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* **Budapesta,** IX., Boráros tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek in Blansko.**

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

509 82-58

Mașinile de împlătit cu motor, instalările de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma **FRĂȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunt și mai mare; cum și a se mână

Garnituri de împlătit cu motor! distinse cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de împlătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, Instalări complete pentru țiglariei, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin ceace cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinici și sunt siguri de cel mai bun serviciu.